

**ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER
AKADEMİK ARAŞTIRMALAR DERGİSİ**

**ARALIK 2018
CİLT: 5 SAYI: 3**

**JOURNAL OF INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY ACADEMIC
RESEARCHES**

**DECEMBER 2018
VOLUME: 5 ISSUE: 3**

www.joimar.com

2018

HAKKIMIZDA

Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi 2014 yılında yayın hayatına girmiştir. Dergi yılda 3 kez olmak üzere Mayıs, Ağustos ve Aralık aylarında elektronik olarak yayımlanır. Derginin yayın kabul ettiği temel alanlar eğitim bilimleri, sosyal bilimler, sağlık bilimleri ve spor bilimleridir. Dergimize yayınlanması için belirtilen bu alanlara uygun olan özgün makale, derleme, kitap bölümü ve olgu sunumları gönderilebilir.

Dergide yayınlanması için kabul edilen akademik çalışmalar dergi web sitesinde elektronik olarak yayınlanır. Dergiye gönderilen akademik çalışmalar editörün onayından geçtikten sonra hakem değerlendirmesi için alana hâkim hakemlere yönlendirilir. Her akademik çalışma en az iki hakem değerlendirmesine tabi tutulur. Editör gerekli gördüğü durumlarda akademik çalışmayı ikiden daha fazla hakemin değerlendirmesine sunabilir. Ancak şartlar ne olursa olsun hem editör hem de derginin diğer yönetim organları hiçbir makaleye dergide yayınlanması için öncelik vermez. Ayrıca her akademik çalışma konu ile ilgili hakemlere yönlendirilirken editör veya dergi yönetim organlarının hakemlerin kararları üzerinde etkide bulunmaları söz konusu olamaz.

Günümüzde akademisyenler başta olmak üzere akademik çalışmalar yapan diğer bilim insanlarının en fazla karşılaştıkları sorunların başında akademik çalışmalarının uzun değerlendirme sürelerine tabi tutulması gelmektedir. Dergimiz bilim insanlarının bu sorunu ortadan kaldırmak ve dergiye gönderilen akademik çalışmalara ilişkin hakem görüşlerinin en kısa sürede neticelenmesi için gerekli hassasiyeti göstermektedir. Bunun yanında dergimiz aşağıda yer alan indeks ve dizinlerde taranmaktadır.

International Scientific Indexing
International Institute of Organized Research
Advanced Science Index
Indian Science Index
Infobase Index
General Impact Factor
Scientific Indexing Services
Türk Eğitim İndeksi
Eurasian Scientific Journal Index
Open Academic Journals Index
Directory of Indexing and Impact Factor
Cite Factor Academic Scientific Journals
Researchbib Academic Resource Index
Bibliothekssystem Universität Hamburg
World Catalogue of Scientific Journals
SJIF Scientific Journal Impact Factor
Scholarsteer Scholarly Information
Cosmos Impact Factor
Academic Keys
İdeal Online
Acar Index
Jifactor

ABOUT US

Journal Of International Multidisciplinary Academic Researches entered into the life in 2014. It is published electronically in May, August and December, three times a year. Base fields of the journal are educational sciences, social sciences, health sciences and sport sciences. Unique articles, collections, book sections and case reports can be sent to the journal for publication. Academic studies accepted for the publication on the articles are published on the journal website electronically. Academic studies sent to the journal are directed to the specialist referees after it was certified by the editor. Each academic study is subjected to at least two referee assessments. When the editor finds the evaluation of the study necessary, he can send the study to referees more than two. However, under all circumstances, both the editor and the other managing bodies of the articles can not give priority to any article to be published on the journal. Furthermore, while every academic study is directed to the referees interested in the topic, the editor or managing bodies of the journal can't have any effect on the decisions of the referees.

In this day and time, particularly academicians and other scientists doing academic researches say that the most common difficulty they encountered during their researches was that the academic studies had been subjected to long assessment process. Our journal displays the necessary sensitivity in order to clear the problems and provide the academic studies with results as soon as possible. Additionally, our journal is scanned in the following indexes and lists.

International Scientific Indexing
International Institute of Organized Research
Advanced Science Index
Indian Science Index
Infobase Index
General Impact Factor
Scientific Indexing Services
Index of Turkish Education
Eurasian Scientific Journal Index
Open Academic Journals Index
Directory of Indexing and Impact Factor
Cite Factor Academic Scientific Journals
Researchbib Academic Resource Index
Bibliothekssystem Universität Hamburg
World Catalogue of Scientific Journals
SJIF Scientific Journal Impact Factor
Scholarsteer Scholarly Information
Cosmos Impact Factor
Academic Keys
Ideal Online
Acar Index
Jifactor

ULUSLARARASI MULTİDİSİPLİNER AKADEMİK ARAŞTIRMALAR DERGİSİ
(E-ISSN: 2149-2166)

YAYIN KURULU

EDİTÖR	Kurum
Dr. Oğuzhan ÖZALTIN	Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ	
Okt. Mesut HEKİM	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
SEKRETARYA	
Hakan HEKİM	Sakarya Üniversitesi
Mehmet TOKGÖZ	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Oğuz GÜRKAN	Bozok Üniversitesi
Servet REYHAN	Siirt Üniversitesi
Yılmaz YÜKSEL	Erzurum Teknik Üniversitesi
HAKEM KURULU	
Dr. Ahmet ŞAHİN	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Dr. Ahmet TALİMCİLER	Ege Üniversitesi
Dr. Akmaral İBRAYEVA	M. Kozybayev Kuzey Kazakistan Devlet Üniversitesi
Dr. Arzu Gürdoğan	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Dr. Asiye Ayben Çelik	Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Ayfer AYDINER BOYLU	Hacettepe Üniversitesi
Dr. Ayşe Derya IŞIK	Bartın Üniversitesi
Dr. Barbaros Serdar ERDOĞAN	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Dr. Dolunay ŞENOL	Kırıkkale Üniversitesi
Dr. Elif BOZYİĞİT	Pamukkale Üniversitesi
Dr. Emre SERİN	Siirt Üniversitesi
Dr. Erdi Kaya	Akdemiz Üniversitesi
Dr. Esmâ ESGİN GÜNDER	Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Feda Rehimov Hannanoğlu	Akü Devlet Üniversitesi
Dr. Georgi GAGANİDZE	Ivane Javakhishvili Tiflis Devlet Üniversitesi
Dr. Gökhan ÇOBANOĞLU	Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Gönenç HONGUR	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Gül ÖZKAYA	Akdeniz Üniversitesi
Dr. Gülay GÜNAY	Karabük Üniversitesi
Dr. Gülten HERGÜNER	Sakarya Üniversitesi
Dr. Hale YAMANER OKTAN	Ege Üniversitesi
Dr. Hande ŞAHİN	Kırıkkale Üniversitesi
Dr. Hanna STAKHEYENA	Boğaziçi Üniversitesi
Dr. Hayri AYDOĞAN	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Dr. Hilal Yıldırım Keser	Uludağ Üniversitesi
Dr. Huriyet Bilge	Celal Bayar Üniversitesi

Dr. Kadri Yılmaz ERDAL	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Dr. Mehmet ŞAHİN	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Dr. Metin SAYIN	Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Mir Hamid Sleihan	Islamic Azad University, Iran Üniversitesi
Dr. Modammad Ahmad Qudah	University of Jordan Üniversitesi
Dr. Muharem Cufta	Pamukkale Üniversitesi
Dr. Murat ÇALIŞOĞLU	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Dr. Murat GÖK	Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Dr. Murat KEÇE	Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Mustafa TALAS	Ömer Halis Demir Üniversitesi
Dr. Nihada Delibegović Džanić	University of Tuzla, Bosniaand Herzegovina Üniversitesi
Dr. Nilgün VURGUN	Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Nurten DİNÇ	Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Özkan YILDIZ	Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Özkan YILDIZ	Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Perihan ŞARA	Uşak Üniversitesi
Dr. Semra AKAR ŞAHİNGÖZ	Gazi Üniversitesi
Dr. Semra TETİK	Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Sırrı Cem DİNÇ	Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Sibel ERKAL	Hacettepe Üniversitesi
Dr. Suat KOLUKIRIK	Süleyman Demirel Üniversitesi
Dr. Tamara Merkulova VYKTOROVNA	Khrakiv Ulusal Üniversitesi
Dr. Tonguç VARDAR	Uludağ Üniversitesi
Dr. Turan IŞIK	Celal Bayar Üniversitesi
Dr. Türkay Türkoğlu	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Dr. Zafer Durdu	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Dr. Zeynel TURAN	Yüzüncü Yıl Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

	Sayfalar
Spor Kurumunda Çalışanların Paternalist Liderlik Algı Düzeylerinin İncelenmesi Yazarlar: Aytekin Alpullu, Ali Çevik	1-11
Ortaöğretim Öğrencilerinin Fiziksel Aktivite Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi Yazarlar: Mesut HEKİM, Yılmaz YÜKSEL	12-16
Ortaöğretim Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Spor Yapma Durumlarına Göre Karşılaştırılması Yazar: Mehmet Tokgöz	17-21
Farklı Bölümlerde Öğrenim Gören Üniversite Öğrencilerinin Fiziksel Aktivite Düzeylerinin Bazı Parametrelere Göre İncelenmesi Yazarlar: Yılmaz Yüksel, Mesut Hekim	22-27
Serbest Zamanlarında Spor Yapan Ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Doyumlarının Karşılaştırılması Yazar: Meriç Eraslan	28-32
Üniversite Öğrencilerinin Spora Katılım Ve Genel Sağlıklarına Dikkat Etme Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi Yazarlar: Mesut Hekim, Bahar Turan	33-39

TABLE OF CONTENTS

	Pages
Investigation Of Paternalist Leadership Perception Levels Of Employees In Sports Institution Authors: Aytekin Alpullu, Ali Çevik	1-11
Investigation Of Physical Activity Levels Of Secondary School Students In Terms Of Some Parameters Authors: Mesut HEKİM, Yılmaz YÜKSEL	12-16
Comparison Of Problem Solving Skills Of Secondary Students According To Status Of Doing Sports Author: Mehmet Tokgöz	17-21
Examination Of Physical Activity Levels Of University Students Taking Education At Different Departments In Term Of Some Variables Authors: Yılmaz Yüksel, Mesut Hekim	22-27
Comparison Of The Life Satisfaction Of University Students That Do Sports And Do Not Do Sports In Leisure Time Author: Meriç Eraslan	28-32
Investigation As Some Variable Of University Students' Participation Level To Sport And Attention Level To General Health Authors: Mesut Hekim, Bahar Turan	33-39

SPOR KURUMUNDA ÇALIŞANLARIN PATERNALİST LİDERLİK ALGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF PATERNALIST LEADERSHIP PERCEPTION LEVELS OF EMPLOYEES IN SPORTS INSTITUTION

Aytekin ALPULLU¹, Ali ÇEVİK²

*e-mail: aytekin.alpullu@marmara.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, spor kurumunda çalışanların bağlı buldukları yöneticilerine ilişkin paternalistik liderlik algıları ile çeşitli demografik özellikler açısından farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Çalışma İstanbul Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğünde yapılmıştır ve toplam 60 kişi katılmıştır. Çalışmaya katılanların % 43,3'ü kadın, % 56,7'si erkektir. Verilerin analizinde parametrik olmayan bağımsız örnekler için Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Elde edilen verilerle yapılan analizler sonucunda çalışanların cinsiyetleri ile işyerinde aile atmosferi arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmüştür. Bireyselleştirilmiş ilişkiler ile çalışanların iş dışı yaşamına katılımı arasında tüm demografik değişkenler arasında anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Paternalist liderlik, Spor İl Müdürlüğü, bireyselleştirilmiş ilişki, işyerinde aile ortamı, iş görenlerin iş dışı yaşamlarına katılma

ABSTRACT

Aim of this study is to examine whether there are differences in paternalistic leadership perceptions of managers in the sports institution and in terms of demographic characteristics. The study was conducted at the Istanbul Provincial Directorate of Youth Services and Sports and a total of 60 people participated. 43.3% of the participants were female and 56.7% were male. Mann Whitney U test and Kruskal Wallis test were used for non-parametric independent samples. As a result of the analysis with the obtained data, it was seen that there was a difference between gender and three sub-dimensions. It was found that there was a significant difference between individualized relations and age, education and professional experience, and there was a difference between participation in and out of work life.

Keywords: Paternalist leadership, Provincial Directorate of Sports, individualized relationship, family environment in the workplace, participation of employees in non-work life

JEL CODE:M54

GİRİŞ

Yönetim kavramı olan paternalizmin, yasal yetki çeşitlerini düzen haline getiren Max Weber'in çalışmalarına dayanmaktadır. Weber'in geleneksel, karizmatik ve bürokratik şekilde üç kısma böldüğü yetki çeşitlerinden geleneksel otorite temelli ataerkil aile bünyesinden gelmektedir. Paternalistik liderlik, Weber'in tarif ettiği geleneksel otorite ile yakın bir bağ kurulduğunu göstermektedir (Pellegrini & Scandura, 2008).

Paternalistik liderliği, altlarının mesleklerinin ve kişisel yaşamlarının bir ebeveyn gibi yönlendirilmesi, bunun bedeli olarak da astlardan bağlılık ve hürmet almak istediği hiyerarşik bir düzen şeklinde ifade etmektedir (Gelfand ve ark, 2007).

Aycan 2006 yılında yapmış olduğu çalışmada liderlik tarzlarının davranış şekilleri üzerinde ayırt edici özellikler olduğunun maddeler halinde şu şekilde belirtmektedir; birincisi çalışma yerinde aile ortamı oluşturmak, liderlerin astları ile yakın ilişki halinde bulunmasını sağlamak, çalışanların iş yaşamı dışında onlara maddi-manevi yönden yardımda bulunmak, çalışanların kendilerine karşı sadakat ve fedakârlık beklentisi içinde olmalarını sağlamak ve sonuncu

¹Dr. Öğr. Üye. Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği, İstanbul, Türkiye

²Serbest Araştırmacı, Türkiye

olarak çalışanların kendisine karşı saygıda bulunmalarını beklemektedir. Dolayısıyla paternalist liderlik tarzının hem ilişki hem de görev odaklı liderlik tiplerini bir araya getiren bir liderlik tarzı olduğu ve bu yönüyle de batı kültüründeki liderlik tarzlarından açıkça ayrıldığı ifade edilebilir.

Paternalist liderlik bireylerin kültürel değerleri ve davranışları üzerinde etkili olduğu, farklı alanlarda yapılan bilimsel çalışmalarda bu önemin farkına varıldığı görülmektedir. Yayınlanan bilimsel dergide, paternalist liderliğin toplumların kültürü ile yakından ilişkili olduğunu ve kültürel farklılıkların evrensel olarak bakış açılarını etkileyebileceğini vurgulamıştır (Shahin&Wright,2004).

Liderlik teorileri üzerine yapılan çalışmaların birçoğunun Kuzey Amerika da yapılmış olması kendi kültürlerini ortaya çıkarılmasında etkili olduğu ancak farklı olan kültürlerde liderlik çalışmalarının uygulanması uygun olmadığını araştırmacılar belirtmektedirler.

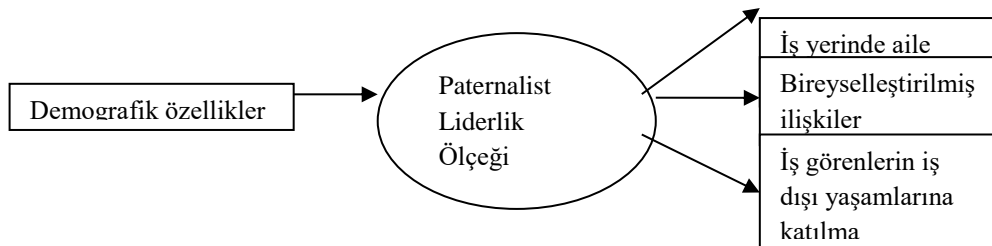
Liderlik teorileri ile yapılan bir başka çalışmada ise Kuzey Amerika ve Batılı toplumlarda gözlemlenen liderlik yaklaşımlarının Doğu kültüründe de uygulanabilirliği hakkında görüş belirtmişlerdir. 1970'li yıllardan başlamak üzere batıda geliştirilen liderlik yaklaşımlarının Doğu toplumlarına özgü liderlik anlayışlarının neler olabileceği araştırılmaya başlanmıştır. Silin (1976) da yapmış olduğu araştırmada Doğu toplumları ile Batı'daki toplumun liderlik yaklaşımları arasında farklılık olduğunu tespit etmiştir. Çin'de yapılan bir başka çalışmada, çalışanların paternalist liderliklerinin kültürel analizini inceleyerek çalışanların paralel bulgular ile desteklendiği görülmüştür (Farh & Cheng, 2000).

Çalışkan tarafından 2010 yılında yapılan çalışmada liderlerin paternalist liderlik tipinin Türk tipi yönetimi altında (uslu, lafa karışmayan, etrafı dağıtmayan, anne babasından korkan, verilen öğütlerin dışına çıkmayan, büyüklerini üzmeyen) çocuk tipi gibi olduğunu tespit etmiştir. Bu yaklaşımın daha sonra da devam ettiği, çocuğun yerini çalışanların, anne babanın yerini şeflerin, patronların, yöneticilerin aldığı belirtilmektedir (Çalışkan, 2010). Paternalist liderin sayılan bu davranış şekillerine karşılık, astlarının da uygun davranışlar göstermesi beklenmektedir. Astlarının çalıştığı yeri ailesi gibi görmesi, lidere saygı duymanın yanı sıra sadakat ve bağlılık göstermesi, liderin çalışanları için en iyisini bildiğine inanarak otoritesini kabul etmesi ve lidere ihtiyaç halinde gönüllü olarak özel hayatında yardımcı olması (Aycan, 2006) beklenmektedir. Bu bağlamda araştırmamız spor kurumunda çalışanların bağlı buldukları birime karşı algıladıkları paternalist liderlik özelliklerini belirleyerek bu alana katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

MATERYAL ve METOT

Araştırmanın Modeli

Teoride yer alan ifadeler doğrultusunda Şekil 1'de gösterilen araştırma modeli belirlenmiştir.

Şekil 1.Araştırma Modeli

Hipotezlerin testi için değerlerin hesaplanmasında SPSS programı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılanların demografik değişkenleri ile ölçeğin alt boyutları arasındaki farklar analiz edilmiştir.

Evren Ve Örneklem

Araştırmamızın evrenini, İstanbul ilinde görev yapan ve spor il müdürlüğünde çalışanlar olarak toplam 200 kişi üzerinden, örneklem grubunu ise 60 kişi oluşturmaktadır. Bu kişilerin % 43,3'ü kadın, % 56,7'si erkektir.

Veri Toplama Araçları ve Yöntemleri

Çalışmada (Aycan, 2006) tarafından geliştirilen “Paternalistik Liderlik Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin yapısal faktöriyel geçerliliğini uygun faktör analizi olarak yapılan keşfedici faktör analizi sonucu belirlemiştir. Bunun sonucunda ölçek üç alt boyut olarak uygulanmıştır. Ölçek toplamda 16 maddeden oluşmaktadır. Faktör analizi yapılarak 3 alt boyuta indirilmiştir. İlk boyut olan “işyerinde aile atmosferi” 9 maddeden oluşmaktadır. İkinci boyut, “bireyselleştirilmiş ilişkiler” 4 maddeden oluşmaktadır. Üçüncü boyut olan “Çalışanları iş dışı yaşamlarına katılma” 3 maddeden oluşmaktadır. Faktör analizi sonucu; ilk alt başlık olan ‘iş yerinde aile atmosferi’ cronbach $\alpha = .950$, ikinci alt boyut olan ‘bireyselleştirilmiş ilişkiler’ cronbach $\alpha = .795$ ve üçüncü boyut olan ‘iş görenlerin iş dışı yaşamlarına katılma’ cronbach $\alpha = .764$ ’dür. Ölçekteki ifadelerin değerlendirilmesinde 5’li Likert(“1-Hiç katılmıyorum”, “2-Katılmıyorum”, “3-Ne katılıyorum ne katılmıyorum”, “4-Katılıyorum”, “5-Tamamen katılıyorum”) ölçeği kullanılmıştır (Aycan,2006). Ölçek, çalışanların bağlı oldukları ilk yöneticiyi ne derece paternalistik olarak algıladıklarını ölçmektedir.

Ölçeğin geçerlilik-güvenirliliği alt boyutlarında “işyerinde aile atmosferi” nin cronbach $\alpha =,950$, “bireyselleştirilmiş ilişkiler”in cronbach $\alpha =,795$ ve “iş görenlerin iş dışı yaşamlarına katılma” cronbach $\alpha =,764$ olarak belirlenmiştir. Ölçeğin genel güvenirliliği $\alpha =,954$ ’dür.

İstatiksel Analiz

Demografik özelliklerin istatiksel olarak belirlenmesinde frekans analizi yapılmıştır. Demografik değişkenler ile ölçeğin alt boyutlarının hipotez sınamalarında, ikili değişkenleri için Mann-Whitney U Testi ile birden çok değişkenler arası Kruskal-Wallis testi uygulanmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Demografik özelliklere ilişkin frekans ve yüzde dağılımları

	Değişken	Frekans	Yüzde %
Cinsiyet	Erkek	34	56,7
	Kadın	26	43,3
Yaş	20-25	7	11,7
	26-30	16	26,7
	31-35	15	25
	36-40	10	16,7
	41<	12	20
Mesleki Tecrübe	1 -5 yıl	25	41,7
	6-10 yıl	17	28,3
	11-15 yıl	10	16,7
	16-20 yıl	4	6,7
	21 <	4	6,7
Kurum Çalışma Süresi	1 yıl	6	10
	2 yıl	13	21,7
	3 yıl	6	10
	4 yıl	13	21,7
	5<	22	36,7
Eğitim Seviyesi	Lise	13	21,7
	Ön lisans	1	1,7
	Lisans	36	60
	Yüksek lisans	10	16,7

N=60

Araştırmaya katılanların %56,7'si erkek, %43,3'ü kadındır. Katılımcıların %11,7'si 20-25 yaş, %26,7'si 26-30 yaş aralığındadır, %25'i 31-35 yaş aralığındadır, %16,7'si 36-40 yaş aralığındadır ve %20'si ise 41 yaş ve üzerindedir. Katılımcıların mesleki tecrübeleri incelendiğinde %41,7'si 1-5 yıl arasındadır, %28,3'ü 6-10 yıl arasındadır, %16,7'si 11-15 yıl arasındadır, %6,7'si 16-20 arasındadır, %6,7 si ise 21 yıl ve üzeri olduğu görülmüştür. Kurumda çalışma süreleri araştırıldığında %10'u 1 yıl, %21,7'si 2 yıl, %10'u 3 yıl, %21,7'si 4 yıl, %36,7'si ise 5 yıl ve üzeri olarak saptanmıştır. Araştırmaya katılan gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğü personellerinin eğitim seviyesi incelendiğinde, %21,7 si lise mezunu, % 1,7 si ön lisans mezunu, % 60'ı lisans mezunu ve %16,7 si yüksek lisans mezunu olduğu tespit edilmiştir.

Paternalist liderlik ölçeğinin cinsiyetler arasındaki ölçek alt boyutlarının fark gösterip göstermediğini sınamak üzere uygulanan Mann-Whitney U Testi sonuçları tablo 2' de yer almaktadır.

Tablo 2.Cinsiyet ile işyerinde aile alt boyutu arasındaki t-testi

Cinsiyet	Sıralama ortalama	Mann-Whitney U Testi	p
Erkek	25,44	310,500	0,05
Kadın	34,37		

H₁:Cinsiyetler arasında iş yerinde aile ortamı gibi hissetmeleri arasında anlamlı bir fark vardır.

Cinsiyetler arasında “işyerinde aile ortamı” alt boyutu arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir ($p>.05$). Hesaplanan sıralı ortalama değerlerine bakıldığında iki cinsiyetin birbirinden farklı olduğu kabul edilir. Bu durumda erkeklerin kadınlara göre işyerinde aile ortamı gibi hissetmeleri arasındaki farklılığı göstermektedir (erkek=34,37,kadın=25,44). H_1 hipotezi kabul edilir

Tablo 3.Cinsiyet ile bireyselleştirilmiş ilişkiler arasındaki t-testi

Cinsiyet	Sıralama ortalama	Mann-Whitney U Testi	p
Erkek	31,62	404	0,567
Kadın	29,04		

H_2 : Cinsiyetler arasında bireyselleştirilmiş ilişkiler arasında anlamlı fark vardır. Bireyselleştirilmiş ilişkiler alt boyutu ile cinsiyet arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>.567$). H_2 kabul edilmez.

Tablo 4. Cinsiyet ile çalışanların iş dışı yaşamlarına katılma arasındaki t-testi

Cinsiyet	Sıralama ortalama	Mann-Whitney U Testi	p
Erkek	32,81	363,50	0,237
Kadın	27,48		

H_3 : Cinsiyetler arasında çalışanların iş dışı yaşamlarına katılma arasında anlamlı bir fark vardır.

Çalışanların iş dışı yaşamlarına katılmaları arasındaki anlamlı fark erkekler arasında görülmektedir. Erkeklerin iş dışı çalışanlar ile yaşamlarına katılmaları kadınlara göre olumlu düzeyde olduğunu belirtmişlerdir (erkek=32,81,kadın=27,48). H_3 kabul edilmez.

Tablo 5.Yaş ile İşyerinde aile alt boyutu arasındaki Kruskal-Wallis testi

Yaş	n	Sıralama ortalama	χ^2	df	p
20-25	7	25,93	1,054	4	0,901
26-30	16	31,06			
31-35	15	28,83			
36-40	10	31,55			
40<	12	33,63			

H_4 :Katılımcıların yaşları ile işyerinde aile ortamı arasında farklılık vardır. Katılımcıların iş yerinde aile ortamı gibi hissetmelerinin yaşları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p>.901$). H_4 kabul edilmez.

Tablo 6.Yaş ile bireyselleştirilmiş ilişkiler arasındaki Kruskal-Wallis testi

Yaş	n	Sıralama ortalama	χ^2	df	p
20-25	7	22,5	4,552	4	0,336
26-30	16	32,6			
31-35	15	26,3			
36-40	10	38			
40<	12	31,25			

H_5 :Katılımcıların yaşları ile bireyselleştirilmiş ilişkiler arasında farklılık vardır.

Katılımcıların bireyselleştirilmiş ilişkiler ile yaşları arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p>.336$). Yaşı 36-40 arasında olanların bireyselleştirilmiş ilişkiyi daha önemli olarak gördüğü görülmektedir. H_5 kabul edilmez.

Tablo 7. Yaş ile çalışanların iş dışı yaşamlarına katılma arasındaki Kruskal-Wallis testi

Yaş	n	Sıralama ortalama	x^2	df	p
20-25	7	29,36			
26-30	16	27,44			
31-35	15	30,7	1,317	4	0,859
36-40	10	30,6			
40<	12	34,92			

H_6 :Katılımcıların yaşları ile iş dışı yaşamlarına katılma arasında farklılık vardır.

Katılımcıların iş dışı yaşamlarına katılma ile yaşları arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir ($p>.859$). H_6 kabul edilmez.

Tablo 8. Eğitim ile işyerinde aile alt boyutu arasındaki Kruskal-Wallis testi

Eğitim	n	Sıralama ortalama	x^2	df	p
Lise	7	34,88			
Ön Lisans	13	1,5	4,083	3	0,253
Lisans	1	30,79			
Yüksek Lisans	36	26,65			

H_7 :Katılımcıların eğitim ile işyerinde aile ortamı arasında farklılık vardır.

Katılımcıların iş yerinde aile ortamı gibi hissetmelerinin eğitimleri ile arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p>.253$). Bu farkın eğitim durumu lise olanların diğerlerine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir (lise=34,88). H_7 kabul edilmez.

Tablo 9. Eğitim ile bireyselleştirilmiş ilişkiler arasındaki Kruskal-Wallis testi

Eğitim	n	Sıralama ortalama	x^2	df	p
Lise	7	34,04			
Ön Lisans	13	56	3,593	3	0,309
Lisans	1	28			
Yüksek Lisans	36	32,25			

H_8 :Katılımcıların eğitim ile bireyselleştirilmiş ilişkiler arasında farklılık vardır.

Katılımcıların bireyselleştirilmiş ilişkiler ile eğitimleri ile arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir ($p>.309$). Bu farkın eğitim durumu ön lisans olanların diğerlerine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir (ön lisans=56). H_8 kabul edilmez.

Tablo 10. Eğitim ile iş görenlerin iş dışı yaşamlarına katılma arasındaki Kruskal-Wallis testi

Eğitim	n	Sıralama ortalama	x ²	df	p
Lise	7	30,04			
Ön Lisans	13	4	5,171	3	0,16
Lisans	1	33,43			
Yüksek Lisans	36	23,2			

H₉:Katılımcıların eğitim ile iş görenlerin iş dışı yaşamlarına katılmaları arasında farklılık vardır.

Katılımcıların iş görenlerin iş dışı yaşamlarına katılmaları ile eğitimleri ile arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir (p>.309). Bu farkın eğitim durumu lise olanların diğerlerine göre anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir (lise=30,04). H₉ kabul edilmez.

Tablo 11.Mesleki tecrübe ile işyerinde aile alt boyutu arasındaki Kruskal-Wallis Testi

Mesleki tecrübe	n	Sıralama ortalama	x ²	df	p
1-5 yıl	25	29,8			
6-10 yıl	17	27,94			
11-15 yıl	10	31,35	1,896	4	0,755
16-20 yıl	4	33,35			
20 yıl<	4	40,63			

H₁₀:Katılımcıların mesleki tecrübeleri ile işyerinde aile ortamı arasında farklılık vardır.

Katılımcıların iş yerinde aile ortamı gibi hissetmelerinin mesleki tecrübeleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir (p>.755). H₁₀ kabul edilmez.

Tablo 12.Mesleki tecrübe ile bireyselleştirilmiş ilişkiler arasındaki Kruskal-Wallis testi

Mesleki tecrübe	n	Sıralama ortalama	x ²	df	p
1-5 yıl	25	28,64			
6-10 yıl	17	28,76			
11-15 yıl	10	29,25	3,833	4	0,429
16-20 yıl	4	42,75			
20 yıl<	4	40,38			

H₁₁:Katılımcıların mesleki tecrübeleri ile bireyselleştirilmiş ilişkiler arasında farklılık vardır.

Katılımcıların bireyselleştirilmiş ilişkiler ile mesleki tecrübeleri arasında anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir (p>.429). Kurumda çalışma süreleri arttıkça bireyselleştirilmiş ilişkilerin daha iyi olduğu görülmektedir. H₁₁ kabul edilmez.

Tablo 13. Mesleki tecrübe ile iş görenlerin iş dışı yaşamlarına katılma arasındaki Kruskal-Wallis testi

Mesleki tecrübe	n	Sıralama ortalama	χ^2	df	p
1-5 yıl	25	29,94			
6-10 yıl	17	27,65			
11-15 yıl	10	30,2	2,623	4	0,623
16-20 yıl	4	35,13			
20 yıl<	4	42,25			

H₁₂:Katılımcıların mesleki tecrübeleri iş görenlerin iş dışı yaşamlarına katılma arasında farklılık vardır.

Katılımcıların iş görenlerin iş dışı yaşamlarına mesleki tecrübeleri arasında anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir (p>.623). H₁₂ kabul edilmez.

Tablo 14. Araştırma modeli hipotez sonuçları

Hipotezler	t-değeri	p-değeri	Sonuç
H ₁ :Cinsiyetler arasında iş yerinde aile ortamı gibi hissetmeleri arasında anlamlı bir fark vardır.	-2,004	0,05	Desteklendi
H ₂ : Cinsiyetler arasında bireyselleştirilmiş ilişkiler arasında anlamlı fark vardır.	-,765	0,567	Desteklenmedi
H ₃ : Cinsiyetler arasında iş görenlerin iş dışı yaşamlarına katılma arasında anlamlı bir fark vardır.	-1,186	0,237	Desteklenmedi
H ₄ :Katılımcıların yaşları ile işyerinde aile ortamı arasında farklılık vardır.	-21,992	0,901	Desteklenmedi
H ₅ :Katılımcıların yaşları ile bireyselleştirilmiş ilişkiler arasında farklılık vardır	-25,269	0,336	Desteklenmedi
H ₆ :Katılımcıların yaşları ile iş dışı yaşamlarına katılma arasında farklılık vardır.	-18,352	0,859	Desteklenmedi
H ₇ :Katılımcıların eğitim ile işyerinde aile ortamı arasında farklılık vardır	-21,935	0,253	Desteklenmedi
H ₈ :Katılımcıların eğitim ile bireyselleştirilmiş ilişkiler arasında farklılık vardır.	-25,863	0,309	Desteklenmedi
H ₉ :Katılımcıların eğitim ile iş görenlerin iş dışı yaşamlarına katılmaları arasında farklılık vardır.	-19,298	0,16	Desteklenmedi
H ₁₀ :Katılımcıların mesleki tecrübeleri ile işyerinde aile ortamı arasında farklılık vardır.	-23,152	0,755	Desteklenmedi
H ₁₁ :Katılımcıların mesleki tecrübeleri ile bireyselleştirilmiş ilişkiler arasında farklılık vardır.	-29,289	0,429	Desteklenmedi
H ₁₂ :Katılımcıların mesleki tecrübeleri iş görenlerin iş dışı yaşamlarına katılma arasında farklılık vardır.	-22,025	0,623	Desteklenmedi

TARTIŞMA

Bu çalışma, gençlik hizmetleri ve spor il müdürlüğünde görev yapan personellerin paternalist liderlik algı düzeylerinin belirlenmesi amacı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın bulgularından elde edilen veriler sonucunda paternalist liderlik ölçeği'nin alt boyutlarından olan iş yerinde aile atmosferi ile cinsiyet arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür. Bu durum Türk toplumundaki yöneticilerin çalışanlar ile iş yerinde saygı ve sevgi çerçevesinde uyumlu bir şekilde olduğunun göstergesi olabilir.

Paternalist liderlik algısı ile yapılmış çalışmalar şunu göstermektedir; Bolu'da beyaz eşya sektöründeki bir işletmede yaptıkları bir araştırma sonucunda paternalistik özellikler gösteren üst yönetimle çalışanların en doyumlu işgörenler olduğu ifade edilmektedir (Nichols ve ark, 2001)'in. Yapılan bir diğer çalışmada ise; 316 Tayvanlı üniversite öğrencisi ve 153 koç üzerinde yaptığı bir çalışmada, koçlar ne kadar paternalistik davranırlarsa öğrencilerin iş doyumlarının o kadar yüksek olduğu ifade edilmektedir (Wu,2010). Ayrıca; Mersin'de küçük ve orta ölçekli 217 işletmede, 1140 çalışan üzerinde yapılan çalışmada da çalışanların paternalistik liderlik algısı ile iş doyumları arasındaki ilişki pozitif ve anlamlı bulunmuştur (Yetim& Yetim,2006).

Yaş, mesleki tecrübe, kurum çalışma süresi ve eğitim seviyesi ile iş yerinde aile atmosferi, bireyselleştirilmiş ilişkiler ve çalışanların iş dışı yaşamlarına katılma alt boyutları arasında anlamlı fark olmadığı saptanmıştır. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden 752 öğrenci üzerinde yapılan çalışmada da paternalizm boyutunun cinsiyet açısından fark göstermediği belirtilmektedir (Macit,2010). Yöneticilerin, çalışanlarına karşı tutum ve davranışları yönetmeliğin prosedürlerine uygun olarak gerçekleştirdiği görülmektedir. Ayrıca yöneticilerin kişisel benliklerini ortaya koymasını da engellemektedir. Yaptığımız çalışmanın aksine, Güney Hindistan'da 207 ve Amerika'da 215 profesyonel olarak çalışan ve büyük bir üniversitenin yönetim programına kayıtlı bireylerin üzerinde yapılan bir çalışmada paternalistik liderlik algısının Amerika örneğinde cinsiyet açısından anlamlı fark göstermediği ifade edilmektedir (Pellegrini ve ark, 2010). Ancak, Hintli erkeklerin paternalistik liderlik algılarının daha yüksek olduğu ileri sürülmektedir.

Sonuç olarak spor il müdürlüğünde çalışan personellerin eğitim seviyesi önceki yıllara göre artmış, genç ve orta yaş grubundaki bireyler önemli bir yere sahip olmuştur. Verimli çalışmayı arttırmak adına kurum kendini yenileme çabası içerisine girmiştir.

ÖNERİ

Paternalist liderin sayılan bu davranış şekillerine karşılık, astlarının da uygun davranışlar göstermesi beklenmektedir. Astlarının çalıştığı yeri ailesi gibi görmesi, lidere saygı duymanın yanı sıra sadakat ve bağlılık göstermesi, liderin çalışanları için en iyisini bildiğine inanarak otoritesini kabul etmesi ve lidere ihtiyaç halinde gönüllü olarak özel hayatında yardımcı olması uygun davranışlar olarak sıralanabilir. Dolayısıyla paternalist liderlik tarzının hem ilişki hem de görev odaklı liderlik tiplerini bir araya getiren bir liderlik tarzı olduğu ve bu yönüyle de batı kültüründeki liderlik tarzlarından açıkça ayrıldığı ifade edilebilir. Bu liderler, işverenler ve idareciler işçilerin problemlerine ve mutluluklarına dahil olarak çalışma hayatı dışındaki durumları benimseyerek aile kültürünü yaşatmalıdır. Takipçileriyle uygun bir bağlantı sağlaması, onlara yakın olduklarını göstermesi, özel olarak görüşmeleri ve onlara aidiyet duygusunu kazandırmaya yönelik çalışmalar yapması ile olacaktır

KAYNAKÇA

- Aycan, Z. (2006). Paternalism towards conceptual refinement and operationalization. U. Kim, K. Yang, K. Hwang (Ed.). *Indigenous and Cultural Psychology*, 445-466. USA: Springer Science.
- Aycan, Z., Kanungo, R. N., Mendonca, M., Yu, K., Deller, J., Stahl, G., & Khursid, A. (2000). Impact of culture on human resource management practices: a ten country comparison. *Applied Psychology: An International Review*, 49(1), 192-221.
- Aycan, Z. (2002). Leadership and teamwork in developing countries: Challenges and opportunities, *Online Readings in Psychology and Culture*, Unit 7. Retrieved from <http://scholarworks.gvsu.edu/orpc/vol7/iss2/1>.
- Çalışkan, S. C. (2010). The interaction between paternalistic leadership style, organizational justice, and organizational citizenship behavior: A study from Turkey. *China-USA Business Review*, 9(1), 67-80.
- Farh, J. L. & Cheng, B. S. (2000). A cultural analysis of paternalistic leadership in Chinese organizations. In: J. T. Li, A. S. Tsui, & E. Weldon, eds. *Management and Organizations in the Chinese Context*, pp. 85–127. London: Macmillan.
- Gelfand, M.J., Erez, M. ve Aycan, Z. (2007), “Cross-Cultural Organizational Behavior,” *Annual Review Psychology*, 58(20), 479-514.
- Macit, G., (2010), “İletişim Tarzları Üzerinde Kültürel Değerlerin Etkisi: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Nichols, T., Sugur, N. And Demir, E., (2001), “Globalised Management And Local Labour: The Case Of The Whitegoods Industry in Turkey”, *Industrial Relations Journal*, 33(1):68-85.
- Pellegrini, E. and Scandura, T. (2008), “Paternalistic Leadership: A Review and Agenda for Future Research”, *Journal of Management*, 34(3),566-593
- Pellegrini, E.K., Scandura, T.A. ve Jayaraman, V., (2010), “Cross-Cultural Generalizability Of Paternalistic Leadership: An Expansion Of Leader– Member Exchange Theory”, *Group & Organization Management*, 35(4):391-420
- Shahin, A.I. & Wright, P.L. (2004). Leadership in the context of culture: An Egyptianperspective. *The Leadership & Organization Development Journal*, 25 (6), 499-511.
- Silin, R F. (1976). *Leadership and Values*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Wu, C. C., (2010), “The Influence Of Paternalistic Leadership On Satisfaction Towards The Performance Of The Division I Volleyball Athletes And Turnover Intention In Colleges/Universities In Taiwan”, Yayımlanmamış Doktora Tezi, University Of TheIncarnate Word, San Antonio, Texas
- Yetim, N. ve Yetim, Ü., (2006), “The Cultural Orientations Of Entrepreneurs And Employees' Job Satisfaction: The Turkish Small And Medium Sized Enterprises (Smes) Case”, *Social Indicators Research*, 77(2):257-286.

EXTENDED ABSTRACT

Paternalistic leadership is expressed as a hierarchical system that subordinates want their profession and personal lives to be guided as a parent and that they want to be paid and respect from the subordinates (Gelfand et al., 2007).

In line with this definition, it has been investigated that which level of paternalists perceptions of working in Istanbul where is an important city for direction of sport against the superiors. It is observed that paternalist leadership has an impact on the cultural values and behaviors of

individuals and this importance is recognized in scientific studies conducted in different fields. In the published scientific journal, it was emphasized that paternalist leadership is closely related to the culture of societies and cultural differences can affect their point of view, universally (Shahin & Wright, 2004). For this purpose, paternalist leadership scale was applied to total 60 people working in Istanbul provincial directorate by constructing valid and secure proper research model. It is found out whether there is a family atmosphere at work at this stage and the individualized relationships are reflected by their superiors and the employees show up with their superiors and the elements of their participation in the non-work life reveals the relationship between their demographic characteristics. Against these behaviors of paternalist leader, the subordinates are expected to show appropriate behavior. Subordinates see working milieu as family, respect the leader, show loyalty and devotion, accept authority by believing that the leader knows the best for own employees, and assist the leader voluntarily in own private life (Aycan, 2006).

In this context, it is aimed to determine the paternalist leadership characteristics of the employees of the sports institution and contribute to this field.

The structural factorial validity of the scale was determined by exploratory factor analysis. As a result, the scale was determined as three sub-dimensions. The scale consists of 16 items in total. The first dimension which is “family milieu” in the workplace consists of 9 items. The second dimension, which is “individualized relations”, consists of 4 items. The third dimension, which is non-working life for participation of employees, consists of 3 items.

As a result of the analysis with the obtained data, it was seen that there was a significant difference between the gender of the employees and the family milieu in the workplace. In this situation, it is revealed that men feel more like family milieu in their workplace than women.

It was determined that there was no significant difference between the individualized relationships and the participation of the employees in the non-work life for all demographic factors.

When the education levels are examined, it is determined that the ones who started new positions in the institution are getting higher and the average age is getting younger. In this context, attitudes and behaviors of managers towards their employees are carried out in accordance with the procedures of the regulation. The most important factor in the behavior of the superiors is the legal rules and the strict rules in the labor regulations. The results of our research showed that the managers can’t reflect their personal self against own subordinates.

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ¹

INVESTIGATION OF PHYSICAL ACTIVITY LEVELS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN TERMS OF SOME PARAMETERS

Mesut HEKİM², Yılmaz YÜKSEL³

*e-mail: mhekim@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı ortaöğretim öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeylerini bazı parametrelere göre belirlemektir. Araştırmaya Denizli ilindeki farklı ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören 211 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların fiziksel aktivite düzeylerinin belirlenmesinde Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi (IPAQ) Kısa Form kullanılmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel analizinde SPSS 22.0 for Windows programında ki-kare ve frekans analizleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonunda, ortaöğretim öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeylerinin yaş gruplarına ve ailelerinin ekonomik durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p<0.05$). Buna karşılık, öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerinin cinsiyete, spor yapma durumlarına, ailelerinde spor yapan birey bulunma durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$). Bunun yanında öğrencilerin çoğunluğunun yüksek fiziksel aktivite düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre ortaöğretim öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeylerini etkileyen parametrelerin daha iyi anlaşılması için büyük örneklem grupları ile yeni araştırmaların yapılması gerektiği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Ortaöğretim öğrencileri, spor, fiziksel aktivite düzeyi

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine physical activity levels of secondary school students in terms of some parameters. 211 students taking education at different secondary schools in Denizli city participated to study. International Physical Activity Questionnaire (IPAQ) Short Form was used in identification of physical activity levels. Chi-square and frequency analyses in SPSS 22.0 for Windows program were used in data obtained. In result of research, it was established that secondary school students' physical activity levels are differentiated statistically as age groups and family economic conditions ($p<0,05$). On the other hand, it was established that students' physical activity levels aren't shown differences statistically as gender, doing sport situation, there is a person who do sport in family ($p>0,05$). Besides, it was identified that majority of students is active at high level. As results obtained in research, it was thought that application of researches with bigger sample groups is required to better understand parameters effecting secondary school students' physical activity level.

Keywords: Secondary school students, sport, physical activity level

JEL CODE:L83

INTRODUCTION

Nowadays, society's lack of knowledge about physical activity, lack of understanding of the importance of physical activity for health and adoption of an increasingly sedentary lifestyle have been one of the important reasons that increase the incidence of chronic diseases such as obesity, cardiovascular diseases, hypertension, diabetes, osteoporosis in the community (Baltacı & Düzgün, 2008).

It is stated that youth is a period in which exist curiosity and tendencies towards smoking, alcohol, drugs, various groups of friends, etc. Education is the only way to satisfy and overcome these curiosities and tendencies without turning into dangerous extents. Education

¹This study was presented as a poster presentation at the 13th International Sport Sciences Congress

²Öğr. Gör., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Rektörlük Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Burdur, Türkiye

³Arş. Gör., Erzurum Teknik Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum, Türkiye

performs a variety of tools to achieve this goal. Among these means, sports is the easiest and perhaps most effective way to reach young people. Because sportive studies provide young people with the ability to use their energies in a way that contributes to their health and adapting to the rules, establishing the principles of unity, solidarity, cooperation and sharing, ensuring the adaptation of the individual to society. The young people expand their social environment through sports, and by this way, they have a certain group of friends and take part, they adopt the rules of this group. He realizes his sporting skills and wants to show them off. It is important for him to know and show that he has succeeded, because he can become a focal point by this way (Öztürk, 1998).

There are many studies in the literature addressing the physical activity levels of young people according to different variables (Strong et al., 2005; Hohepa et al., 2006; Trost et al., 2001; Fox et al., 2010). Altogether, the participation of young people in secondary education to sports and increasing their physical activity levels is very important to support their health in the light of the information in the literature. In this context, the parameters that affect the level of physical activity in high school students should be well known. The current aimed to investigate some parameters which influences the physical activity levels of secondary school students.

MATERIAL AND METHOD

Study Universe and Sample

The universe of the study consists of the students studying in secondary schools in the province of Denizli. Since it was not possible to reach the entire research universe, the sample group was chosen to represent the universe. In this context, the sample group of the study consisted of 211 students from different secondary schools in Denizli and selected randomly from the sample.

Data Collection Tool

The questionnaire was used as data collection tool. The questionnaire consists of two parts. In the first part of the questionnaire, there are six questions aiming to determine the demographic characteristics of the participants. In determination of the physical activity levels of the participants, the physical activity level of those with a weekly MET value of less than 600 is considered to be low, while those with a mean of 601-3.000 are considered to be moderate and those with a score above 3000 are considered to be high according to the International Physical Activity Questionnaire (Cengiz et al., 2009).

Statistical Analysis

In the statistical analysis of the data gathered in the study, SPSS 22.0 for Windows program was used Frequency and Chi-Square analysis.

Table 1. General physical activity levels of participants

Physical Activity Level	N	%
Inactive	46	21,8
Moderate Level Active	56	26,5
High Level Active	109	51,7
Total	211	100,0

It was found that 51.7% of the secondary school students who participated in the study were physically active at high levels, 26.5% were active at moderate levels and 21.8% were inactive.

Table 2. Comparison of the physical activity levels of the participants according to their age

Age	Physical Activity Level			x ²	p
	Inactive	Moderate Level Active	High Level Active		
14	1	0	0	23,400	,009
15	10	10	44		
16	9	18	26		
17	17	13	25		
18	5	13	14		
19	2	2	0		
Total	44	56	109		

It was determined that the physical activity levels of the secondary school students participating in the study were significantly different according to their age ($p < 0.05$). According to the findings in the study, it was found that the highest level of physical activity was in the 15 age group. In addition, it was determined that the number of students with high levels of physical activity decreased as the students get older.

Table 3. Comparison of physical activity levels of participants according to their economic income status

Income Level	Physical Activity Level			x ²	p
	Inactive	Moderate Level Active	High Level Active		
Very good	3	3	3	16,649	,034
Good	13	10	34		
Moderate	26	41	67		
Bad	0	1	3		
Very bad	4	1	0		
Total	46	56	107		

It was determined that the physical activity levels of the secondary school students participating in the study differed significantly from their families' economic income ($p < 0.05$). According to this, when compared with the students with other income status, it was determined that the highest level of physical activity was owned by the family children who had moderate income.

Table 4. Comparison of physical activity levels of participants according to their sporting status

Licensed Sporting Status	Inactive	Physical Activity Level		x ²	p
		Moderate Level Active	High Level Active		
I generally do	9	5	20	5,061	,281
I occasionally do	11	21	39		
I never do	26	30	50		
Total	46	56	109		

It was determined that the physical activity levels of the secondary school students participating in the study did not differ significantly according to their sporting status ($p > 0.05$).

Table 5. Comparison of physical activity levels of the participants according to their sporting status in their leisure time

Sporting Status in the leisure time	Inactive	Physical Activity Level		x ²	p
		Moderate Level Active	High Level Active		
I generally do	11	16	49	8,830	,065
I occasionally do	28	31	49		
I never do	7	9	10		
Total	46	56	108		

It was found that the physical activity levels of the secondary school students participating in the study did not show any significant differences in terms of doing sports in their leisure time ($p > 0.05$).

DISCUSSION AND CONCLUSION

The physical activity levels of the students were found mostly high. In the light of the findings, it was determined that the physical activity levels of the students participating in the study showed significant differences according to their age groups, and the highest physical activity level achieved was observed by 15-year-old students. The main reason of this result may be that students do not participate in physical activities sufficiently because they prepare for exams in the following years. In a study conducted on secondary school students, 49.7% of the students were found to have a habit of regularly doing sports. In the same study, it was concluded that the students performed regular sports two days a week (Akman et al., 2012). In the study conducted on the secondary school students in the orphanages; in parallel, it was determined that the students did not have regular doing sports habits and the physical activity levels of the participants were also low (Gümüş et al., 2011). According to the income level of the participants, it was found that physical activity levels differed significantly, and the highest level of physical activity was found to be children of family with moderate income. In addition, it was concluded that physical activity levels did not show a significant difference according to the status of participation in sports as licensed and sporting activities in their leisure time. It is possible to consider that the participation of a large number of the students in these activities is effective on the basis of the fact that physical activity levels do not differ according to the participation of students in extracurricular sports activities.

As a result, it can be said that physical activity levels in secondary education students are relatively higher than other study results in the literature, and other demographic factors do not have a significant effect on physical activity level other than age factor.

REFERENCES

- Akman, M., Tüzün, S., & Ünalın, P.C. (2012). Adolesanlarda sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivite durumu. *Nobel Med.*, 8(1), 24-29.
- Baltacı, G., & Düzgün, İ. (2008). *Adolesan ve egzersiz*. Birinci baskı. Klasmat Matbaacılık. Ankara.
- Cengiz, C., İnce, M. L., & Çiçek, Ş. (2009). Üniversite öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeyleri ve fiziksel aktivite tercihleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(2), 23-32.
- Fox, C. K., Barr-Anderson, D., Neumark-Sztainer, D., & Wall, M. (2010). Physical activity and sports team participation: Associations with academic outcomes in middle school and high school students. *Journal of school health*, 80(1), 31-37.
- Gümüş, H., Bulduk, S., & Akdevelioğlu, Y. (2011). Yetiştirme yurtlarında kalan adolesanların beslenme ve fiziksel aktivite durumlarının vücut kompozisyonları ile ilişkisinin saptanması. *International Journal Of Human Sciences*, 8(1), 785-808.
- Hohepa, M., Schofield, G., & Kolt, G. S. (2006). Physical activity: what do high school students think?. *Journal of Adolescent Health*, 39(3), 328-336.
- Öztürk, F. (1998). *Toplumsal boyutlarıyla spor*. 1. Baskı, Ankara, Bağırhan Yayımevi.
- Strong, W. B., Malina, R. M., Blimkie, C. J., Daniels, S. R., Dishman, R. K., Gutin, B., ... & Rowland, T. (2005). Evidence based physical activity for school-age youth. *The Journal of pediatrics*, 146(6), 732-737.
- Trost, S. G., Pate, R. R., Sallis, J. F., Freedson, P. S., Taylor, W. C., Dowda, M., & Sirard, J. (2002). Age and gender differences in objectively measured physical activity in youth. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 34(2), 350-355.

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN SPOR YAPMA DURUMLARINA GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI

COMPARISON OF PROBLEM SOLVING SKILLS OF SECONDARY STUDENTS ACCORDING TO STATUS OF DOING SPORTS

Mehmet TOKGÖZ¹

*e-mail: mtokgoz@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

Yapılan bu araştırmada spor yapan ve yapmayan ortaöğretim öğrencilerinin problem çözüme becerilerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırmaya düzenli olarak spor yapma alışkanlığı bulunan 100 öğrenci ile düzenli olarak spor yapma alışkanlığı bulunmayan 100 öğrenci olmak üzere toplam 200 ortaöğretim öğrencisi dâhil edilmiştir. Araştırmanın veri toplama sürecinde "Problem Çözüme Envanteri" kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 22.0 programında frekans ve independent t test analizlerinden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonunda düzenli olarak spor yapma alışkanlığı bulunan öğrencilerin problem çözüme becerilerinin spor yapma alışkanlığı bulunmayan öğrencilerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (p<0.05). Sonuç olarak ortaöğretim öğrencilerinde spora katılımın problem çözüme becerisini olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, ortaöğretim öğrencileri, problem çözüme becerisi

ABSTRACT

The current study aimed to compare the problem solving skills of the students according to status of doing sports or not. A total of 200 secondary school students, 100 of which have the habit of doing sports and 100 of which have no habit of doing sports, participated in the study. A total of 200 secondary school students, 100 of which have the habit of doing sports regularly and 100 of which have no habit of doing sports regularly, participated in the study. "Problem Solving Inventory" was used in the data collection process of the study. In the analysis of the data collected, frequency and independent t test analysis in SPSS 22.0 program was used. At the end of the study, it was found that the problem solving skills of the students who have the habit of doing sports regularly were significantly higher than the students who do not have the habit of doing sports (p <0.05). As a result, it can be mentioned that the participation in sports in secondary school students affects positively the problem solving skills.

Keywords: Sports, secondary school students, problem solving skills

JEL CODE:L83

INTRODUCTION

The concept of the problem is defined in different ways in the literature. Kalaycı (2001) defined as the state of tension, imbalance, dissonance, uncertainty. In TDK(Turkish Language Institution) defined the concept of the problem as a situation or matter is required to be investigated, learned, thought, resolved, expressed and reached a result. To explain what the problem is in a broader sense; The problem is physiological, sociological, psychological, economic, real or imaginary difficulties that restrict, prevent the organism from reaching the goal. The problem is the difficulty that can cause uncertainty that confuses the human mind, required to be solved, and the complication or difficulty that disturbs the individual (Duman, 2009). The individual's ability to solve the problem successfully depends on the individual prerequisites and the characteristics of the society he is in; both individual prerequisites and social factors are of great importance especially in the solution of interpersonal problems (Ağır, 2007).

¹Arř. Gör. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Burdur, Türkiye

Participation in sports activities is known to have many benefits in individual and social aspects. Studies conducted on participation in sports show various benefits in both physical (Hekim, 2014a; Hekim & Tokgöz, 2016; Hekim, 2015a; Hekim, 2015b; Hekim, 2015c; Hekim, 2015d; Hekim, 2015e; Hekim & Hekim, 2015; Hekim, 2016; Yiğit & Hekim, 2017) and social aspects (Eraslan & Hekim, 2015a; Eraslan & Hekim, 2015b; Eraslan & Hekim, 2015c; Hekim, 2014b).

Sport also contributes to psychological characteristics and personality development. (Eraslan & Hekim, 2015d). Besides, it is stated that personality characteristics and psychological structures develop in various ways according to the sports branches of the people are interested in. It is stated that individuals who are interested in team sports especially have different emotional development characteristics than individuals doing individual sports. It is stated that the sports branch develops the psychological characteristics in different directions and some characteristic features of sports branch come from the sports interested. (Salar et al., 2012). In contrast, studies in the literature about effect of participation in sports on the problem solving skills are observed to be limited. The current study aimed to compare the problem solving skills of secondary school students with habit of doing sports and lack in the habit of doing sports.

MATERIAL AND METHOD

Research Group

A total of 200 students, 100 of whom were Isparta Anatolian Sports High Schools who have the habit of doing sports regularly and 100 of whom were students at various Anatolian High Schools in Isparta who have no habit of doing sports regularly participated in the study.

Data Collection

Problem Solving Inventory was performed to determine the students' problem solving skills. Solving Inventory consists of 35 items. For each item, people are asked how often they behave as in the scale items. The options are " I always behave like this ", 'mostly behave like this', 'often behave like this', " I occasionally behave like this ", " I rarely behave like this " and " I never behave like this". The answers responded are scored ranging from 1 to 6. During the scoring, items 9, 22 and 29 are excluded from scoring. Items of 1, 2, 3, 4, 11, 13, 14, 15, 17, 21, 25, 26, 30 and 34 are scored in reverse. It is assumed that these items represent adequate problem solving skills. The score range is 32-192. The high total scores gathered from the scale indicate that the individual perceives himself as insufficient for problem solving skills. The problem solving inventory was taken into consideration by Heppner & Peterson (1982) by taking into consideration the problem solving stages such as "general tendency," "definition of problem ", " alternative production ", "decision making" and "evaluation" which have emerged as a result of various studies; besides, how individual perceives himself in terms of the ability to solve problems, it was developed to determine the dimensions of the problem solving method (Aksoy, 2004). Turkish adaptation of the scale was done by Güçlü (2003).

Statistical Analysis

Independent t test analysis in SPSS 22.0 program was performed in the statistical analysis of the data collected in the study.

FINDINGS

Table 1. Average scores of students on problem solving scale

N	The lowest score	The highest score	X	Sd
200	53	136	82,33	15,142

As seen in Table 1, the mean score of the students participating in the study from the problem solving skills inventory was $82,33 \pm 15,142$.

Table 2. Comparison of problem solving skills of students according to their status of doing sports

Status of doing sports	n	X	Sd	t	p
Yes	100	83,41	17,044	-2,446	,012
No	100	96,12	17,952		

As seen in Table 2, the problem solving skills of the students who have the habit of doing sports are significantly higher than the students who do not have the habit of doing sports ($p < 0.05$).

DISCUSSION AND CONCLUSION

It was reported in studies performed that there were many parameters (gender, grade, educational level and profession of the father, routine for studying the course, status of evaluating school success, parental attitude, feeling alone, self-reliance and cases of smoking-alcohol use) that affect the problem solving skills of secondary school students. (Yıldırım et al., 2011). On the other hand, in the literature, studies on the effect of participation in sport on problem solving skills in secondary education students are more limited. In the study, it was found that the problem solving skills of the students who have the habit of doing sports regularly are considered to be significantly higher than the students who do not have the habit of doing sports. Study findings in the literature also support the view that participation in sport positively affects problem solving skills. (Canan & Ataoğlu, 2010).

Canan & Ataoğlu (2010) reported that doing sports on a regular basis decreases anxiety and increases problem-solving skills. In the study, it was determined that participation in individual sports did not affect the problem solving skills, whereas the participation in team sports positively affected the problem solving skills, and the individuals participating in team sports preferred the self-confidence approach in the problem solving process. In the light of the findings gathered in the study, it was emphasized that participation in sports holds an important place in improving spiritual health.

As a result, although the studies that focus on the effects of sports on problem solving skills in secondary education students are limited, when the results of similar studies in the literature are evaluated, it is possible to say that participation in sports has a positive effect on problem solving skills.

REFERENCES

- Ağır, M. (2007). *Üniversite öğrencilerinin bilişsel çarpıtma düzeyleri ile problem çözme becerileri ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişki*. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aksoy, B. (2004). *Coğrafya öğretiminde probleme dayalı öğrenme yaklaşımı*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

- Canan, F., & Ataoğlu, A. (2010). Anksiyete, depresyon ve problem çözme becerisi algısı üzerine düzenli sporun etkisi. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 11(38), 38-43.
- Duman, B. (2009). *Neden beyin temelli öğrenme*, ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, , s. 384-386
- Eraslan, M., & Hekim, M. (2015a). *İlkokul beden eğitimi ders içeriklerinin çocukların psiko-motor ve psiko-sosyal gelişimleri üzerine katkılarının değerlendirilmesi*. VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, 28-31 Mayıs, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Eraslan, M., & Hekim, M. (2015b). *Özel eğitime muhtaç çocuklarda psiko-motor ve psiko-sosyal gelişimin desteklenmesinde spora katılımın önemi*. VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, 28-31 Mayıs, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Eraslan, M., & Hekim, M. (2015c). *Otistik çocuklarda hareket eğitiminin motor beceri öğrenimi ve sosyal gelişim üzerine etkilerinin değerlendirilmesi*. VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, 28-31 Mayıs, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Eraslan, M., & Hekim, M. (2015d). *Yaşlı bireylerde fiziksel aktiviteye katılımın psikolojik ve fonksiyonel özellikler üzerine etkilerinin incelenmesi*. VIII. Ulusal Yaşlılık Kongresi, 16-18 Nisan 2015, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Güçlü, N. (2003). Lise müdürlerinin problem çözme becerileri. *Milli Eğitim Dergisi*, (160), 272-300.
- Hekim, M. (2014a). *İlköğretim öğrencilerinde fiziksel ve motor gelişimin desteklenmesinde spor ve fiziksel aktivitenin önemi*. VI. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, 5-8 Haziran 2014 Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Hekim, M. (2014b). *Özel eğitime muhtaç çocuklarda fiziksel aktivite ve spora katılımın fiziksel, motorsal ve sosyal gelişim üzerine etkileri*. VI. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, 5-8 Haziran 2014 Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Hekim, M. (2015a). Orta ve ileri yaş bireylerde osteoporoz riskinin azaltılmasında fiziksel aktivitenin önemi. *Uluslararası Hakemli Ortopedi Travmatoloji ve Spor Hekimliği Dergisi*, 2(3), 54-68.
- Hekim, M. (2015b). Çocukluk çağı obezitesinin önlenmesinde fiziksel aktivite ve sporun önemi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(37), 1102-1106.
- Hekim, M. (2015c). *Özel eğitime muhtaç çocuklarda bedensel gelişimin desteklenmesinde hareket eğitiminin önemi*. VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, 28-31 Mayıs, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Hekim, M. (2015d). *Ortaöğretim beden eğitimi ders içeriklerinin öğrencilerin fiziksel ve motorsal gelişimlerine etkilerinin değerlendirilmesi*. VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, 28-31 Mayıs, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Hekim, M. (2015e). *Ortaokul beden eğitimi ders içeriklerinin öğrencilerin fiziksel ve motorsal gelişimlerine katkılarının değerlendirilmesi*. IV. Sakarya'da Eğitim Araştırmaları Kongresi, 31 Ocak 2015 Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Hekim, M. (2016). Çocuklarda beden eğitimi, spor ve oyun etkinliklerine katılımın kemik gelişimi üzerine etkilerinin değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 5(2), 66-71.
- Hekim, M., & Hekim, H. (2015). Çocuklarda kuvvet gelişimi ve kuvvet antrenmanlarına genel bakış. *Güncel Pediatri*, 13, 110-115.
- Hekim, M., & Tokgöz, M. (2016). Zihinsel engelli çocuklarda motor gelişim yetersizlikleri: motor gelişimin desteklenmesinde fiziksel aktivite ve sporun önemi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(17), 489-501.
- Heppner, P. P., & Petersen, C. H. (1982). The Development and implications of a personal. *Journal of Abnormal Psychology*, 78(2), 197-226.

Kalaycı, N. (2001). *Sosyal bilgilerde problem çözme ve uygulamalar*. Ankara: Gazi Kitabevi, s.8

Salar, B., Hekim., & M., Tokgöz, M. (2012). 15-18 yaş grubu takım ve ferdi spor yapan bireylerin duygusal durumlarının karşılaştırılması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(6), 123-135.

Yıldırım, A., Hacıhasanoğlu, R., Karakurt, P., & Türkleş, S. (2011). Lise öğrencilerinin problem çözme becerileri ve etkileyen faktörler. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 905-921.

Yiğit, S., & Hekim, M. (2017). *Zihinsel engelli çocuklar ile normal gelişim gösteren çocuklar arasındaki psiko-motor gelişim farklılıklarının değerlendirilmesi (bir literatür taraması)*. III. Uluslararası Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor Kongresi, 20-21 Ekim 2017, Selçuk Üniversitesi, Konya.

<http://www.tdk.gov.tr/> Erişim tarihi: 06.07.2018.

FARKLI BÖLÜMLERDE ÖĞRENİM GÖREN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYLERİNİN BAZI PARAMETRELERE GÖRE İNCELENMESİ¹

EXAMINATION OF PHYSICAL ACTIVITY LEVELS OF UNIVERSITY STUDENTS TAKING EDUCATION AT DIFFERENT DEPARTMENTS IN TERM OF SOME VARIABLES

Yılmaz YÜKSEL², Mesut HEKİM³

*e-mail: yilmazyukselanadolu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, üniversitelerin farklı bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerini bazı değişkenlere göre incelemektir. Araştırmaya Erzurum Teknik Üniversitesi ile Atatürk Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde öğrenim görmekte olan 149 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerinin belirlenmesinde literatürdeki birçok araştırmada kullanılmış olan Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi (Kısa Form) kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel analizlerinde SPSS 22.0 for Windows programında ki-kare ve frekans analizleri kullanılmıştır. Araştırmanın sonunda öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerinin cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$). Buna karşılık öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerinin ders dışı spor etkinliklerine katılma sıklıklarına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir ($p<0.05$). Öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyinin çoğunlukla orta düzeyde bulunduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, spor, fiziksel aktivite düzeyi

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine physical activity levels of university students taking education at different departments in term of some variables. 149 students taking education at different department of Erzurum Technical University and Atatürk University participated to research. International Physical Activity Questionnaire (IPAQ) Short Form, which was used in physical activity levels in a lot of literature research, was used in identification of physical activity levels. Chi-square and frequency analyses in SPSS 22.0 for Windows program were used in statistical analysis of data obtained from research. It was established that students' physical activity levels aren't shown significant differences statistically as gender ($p>0,05$). On the other hand, it was established that students' physical activity levels are shown significant differences significantly as participation frequencies to sport activities out of lesson ($p<0,05$). It was identified that students' physical activity levels are intermediate level.

Keywords: University students, sport, physical activity level

JEL CODE:L83

INTRODUCTION

Physical activity is defined as the body movements produced by the skeletal muscles and triggering for an increase in energy expenditure in addition to the energy consumed by the organism in the process of resting. As understood from the definition, the most fundamental feature of physical activity is the formation of energy in the organism with muscle contraction. In this context, not only exercise and sportive activities, but also energy activities resulting in energy activities, leisure time activities and daily life activities are included in the scope of physical activity (Taskinoz, 2011). As can be understood from the expressions of the concept of physical activity, physical activity refers to the production of movement with the skeletal muscles and the transition of the body from the resting to the active state. The concept of exercise constitutes a subclass of physical activity. Exercise is defined as a whole of

¹Yapılan bu araştırma XIII. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde poster sunum olarak sunulmuştur.

²Arş. Gör. Erzurum Teknik Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Erzurum, Türkiye

³Öğr. Gör. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Rektörlük Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Burdur, Türkiye

activities aiming planned, structured, physical suitability or improving other physical elements of the body (Ozer, 2006).

Now that health is accepted as the fundamental condition of quality life, reducing the daily activity intensity by technological developments, no matter how it facilitates life, increases the number of inactive individuals in the long term and adversely affects the health. Inactivity, in other words life without action, is one of the most important problems for the modern society, which makes even the daily shopping from the virtual markets on the computer (Bozkuş et al., 2013). Participation in physical activity is known to play an important role in minimizing the health problems caused by the sedentary lifestyle. Research findings in the literature also support this view. Studies performed shows that participation in exercise has positive effects on health (Sritara et al., 2015; Shedd et al., 2007; Heideman et al., 2013; Penedo & Dahn, 2005; Eraslan, 2014; Eraslan, 2015; Eraslan, 2016; Eraslan et al., 2013; Eraslan & Aydoğan, 2016; Eraslan & Çalışkan, 2014).

In Turkey, studies encouraging to achieve physical activity habits of young people reflecting a large portion of the young population of university students is a major issue in terms of creation a healthy life model and leading the future generations. As well as these elements, studies on encouraging healthy lifestyle programs and measures to be taken are required in order to achieve healthy life behaviors at a young age in terms of preventive health services, (Tekkanat, 2008). In this study, it was aimed to investigate the physical activity levels of university students studying in different departments according to some parameters.

MATERIAL AND METHOD

Research Group

A total of 149 students from different departments of Erzurum Technical University and Atatürk University in the 2014- 2015 academic year participated in the study.

Data Collection

The International Physical Activity Questionnaire (Short Form) was performed to determine the physical activity levels of the participants. This questionnaire evaluates the physical activity levels of individuals over the last seven days in four sections such as severe activities, moderate level activities, walking and sitting. When calculating the total score, weekly MET-min scores are obtained by multiplying the metabolic equation (MET) values given to the activities are (severe activity = 8 MET, moderate activity = 4 MET, walking = 3.3 MET) and the duration of activities (min.) "and frequency of activities (number of days). According to the scores gathered, the physical activity levels of the individuals are divided into three categories as "inactive", "minimal", "active" and "very active" (Orhan et al., 2015).

Statistical analysis

In the statistical analysis of the data obtained in the study, SPSS 22.0 for Windows program was performed for chi-square and frequency analysis. Significance level was accepted as 0.05.

FINDINGS

Table 1. General physical activity levels of participants

Physical Activity Levels	N	%
Inactive	40	26,8
Moderate level active	76	51,0
High level active	33	22,1
Total	149	100,0

It was determined that the majority of the students who participated in the study (51%) were physically active at moderate level, 26.8% of those with physical activity level were inactive and 22.1% of those who were highly active.

Table 2. Comparison of the physical activity levels of the participants according to their age

Age	Physical Activity Level			x ²	p
	Inactive	Moderate Level Active	High Level Active		
16	0	1	0		
17	5	2	2		
18	2	11	5		
19	8	13	6		
20	11	31	8		
21	7	13	6	26,249	,883
22	4	1	3		
23	2	2	1		
24	0	0	1		
27	0	1	0		
Total	39	75	32		

It was determined that the physical activity levels of the students participating in the study showed some differences according to their age groups, but the differences between the age groups were not statistically significant ($p > 0.05$).

Table 3. Comparison of physical activity levels of participants according to their gender

Gender	Physical Activity Level			x ²	p
	Inactive	Moderate Level Active	High Level Active		
Female	27	42	13		
Male	12	34	19	8,310	,081
Total	39	76	32		

It was determined that there were some differences between the physical activity levels of the male and female students, but these differences were not statistically significant.

It was found that the physical activity levels of the students who participated in the study did not show statistically significant difference according to their economic income ($p > 0.05$).

Table 4. Comparison of physical activity levels of participants according to their sporting status in extracurricular time

Sporting status in extracurricular time	Physical Activity Level			x ²	p
	Inactive	Moderate Level Active	High Level Active		
I generally do	6	11	10	17,092	,029
I occasionally do	15	46	18		
I never do	18	19	4		
Total	39	76	32		

It was determined that the physical activity levels of the students who participated in the study showed a significant difference according to their sporting status in the extracurricular time ($p < 0.05$). According to the findings, it was found that the physical activity levels of the students who do occasional sports in the extracurricular time were statistically higher than the other students ($p < 0.05$).

DISCUSSION AND CONCLUSION

As a result of the study, it was determined that most of the university students were physically active at medium level. On the basis of this result, it can be considered that the students spend most of their days in the class.

It was concluded that the physical activity levels of the students participating in the study did not show a significant difference according to the variable of gender. It was found that the students who have the habit of doing sports are more physically active according to variable of the sporting status. In common studies in the literature, it was stated that many socio-demographic characteristics do not affect the level of physical activity (Bayrakdar, 2010). In this context, it is possible to say that this study is in parallel with the literature. In a similar study by Aksoydan & Çakır (2011), it was found that 79% of young people did not regularly exercise sports and had an inactive lifestyle. In the same study, only 6.6% of participants were identified as physically active individuals who do sports. In another study conducted by Akman et al. (2012), 49.7% of the students were found to do sports regularly. In the same study, it was concluded that the students did sports two days a week on a regular basis. In a similar study conducted by Şimşek et al. (2005) on secondary school students, it was found that students' levels of physical activity and sport participation were low. In the same study, it was stated that there might be a significant correlation between the low level of sports participation of secondary school students and the frequency of obesity among students. It was found that the physical activity levels of the students participating in the study showed a significant difference according to their sporting status and findings in the study stated that the physical activity levels of the students who did occasional sports in the extracurricular time were significantly higher than the other students. Considering that participation in sport positively affects many aspects of health, especially physical health (Wong et al., 2008; Ağca and Koçoğlu, 2010), it is possible to say that the participation of the students in sports in the extracurricular time will make important contributions to the health of university students.

REFERENCES

Ağca, Ö. ve Koçoğlu, G. (2010). Fazla kilolu ve obez kızlarda düzenli egzersizin vücut bileşimine etkileri. *Dirim Tıp Gazetesi*, 85(1), 17-23.

- Akman, M., Tüzün, S., ve Ünalın, P.C. (2012). Adolesanlarda sağlıklı beslenme ve fiziksel aktivite durumu. *Nobel Med.*, 8(1), 24-29.
- Aksoydan, E., ve Çakır, N. (2011). Adölesanların beslenme alışkanlıkları, fiziksel aktivite düzeyleri ve vücut kitle indekslerinin değerlendirilmesi. *Gülhane Tıp Dergisi*, 53, 264-270.
- Bayrakdar, A. (2010). *Çocuklarda fiziksel aktivite düzeyleri ve beden kitle indeksinin değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Muğla.
- Bozkuş, T., Türkmen, M., Kul, M., Özkan, A., Öz, Ü., & Cengiz, C. (2013). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu'nda öğrenim gören öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri ile sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının belirlenmesi ve ilişkilendirilmesi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 1(3), 49-65.
- Çalışkan, G., ve Eraslan, M. (2014). "The analysis of the features of success motivation peculiar to sports ice-hockey players". *Europen Scientific Journal*, 10 (12), 134-142.
- Eraslan, M. (2014). The Analysis of The Thinking Styles and Creativity of The Sports Students. *Studying in The Different Fields of University. Educational Research and Reviews*, 9(20), 886-871
- Eraslan, M. (2015). Spor bölümlerinde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin kişilik özelliklerini ve stresle başa çıkma stillerini çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(12), 65-82.
- Eraslan, M. (2016). Ortaöğretim öğrencilerinin duygusal zekâ ve empatik eğilim düzeylerinin yaş, cinsiyet ve spor yapma değişkenlerine göre incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(4), 1839-1852.
- Eraslan, M., Atay, E., & Yüksel, Y. (2013). examine relationship among self-esteem with obesity, physical fitness level and participation situation to sport. *Turkish. Journal of Sport and Exercise*, 15(3), 75-78.
- Eraslan, M., & Aydoğan, H. (2016). "Vücut geliştirme ve fitness merkezinde spor yapan bireylerin beden bölgelerinden hoşnut olma düzeylerinin yaş ve cinsiyet değişkenlerine göre incelenmesi". *CBU Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 11(2), 50-57.
- Eraslan, M., & Çalışkan, G. (2014). The study of decision making style of university students who do sports. *Europen Scientific Journal*, 10(8), 15-23.
- Heidemann, M., Molgaard, C., Husby, S., Schou, A. J., Klakk, H., Møller, N. C., et al. (2013). The intensity of physical activity influences bone mineral accrual in childhood: the childhood health, activity and motor performance school (the CHAMPS) study, Denmark. *BMC pediatrics*, 13(1), 32.
- Orhan, C., Akbayrak, T., Kaya, S., Kav, T., & Kerem Güne, M. (2015). Fiziksel aktivite seviyesi ile konstipasyon şiddeti arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Journal of Exercise Therapy and Rehabilitation*, 2(2), 66-73.
- Özer, K. (2001). *Fiziksel uygunluk*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Penedo, F. J., & Dahn, J. R. (2005). Exercise and well-being: a review of mental and physical health benefits associated with physical activity. *Current opinion in psychiatry*, 18(2), 189-193.
- Shedd, K. M., Hanson, K. B., Alekel, D. L., Schiferl, D. J., Hanson, L. N., & Van Loan, M. D. (2007). Quantifying leisure physical activity and its relation to bone density and strength. *Medicine and science in sports and exercise*, 39(12), 2189.

- Sritara, C., Thakkinstian, A., Ongphiphadhanakul, B., Pornsuriyasak, P., Warodomwichit, D., Akrawichien, T., & Sritara, P. (2015). Work-and travel-related physical activity and alcohol consumption: relationship with bone mineral density and calcaneal quantitative ultrasonometry. *Journal of Clinical Densitometry*, 18(1), 37-43.
- Şimşek, F., Ulukol, B., Berberoğlu, M., Gülnar, S. B., Adıyaman, P., & Öcal, G. (2005). Ankara'da bir ilköğretim okulu ve lisede obezite sıklığı. *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası*, 58(4), 163-166.
- Taşkınöz, C. (2011). *9-11 Yaş ilköğretim öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeyinin yaşa ve cinsiyete göre araştırılması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.
- Tekkanat, Ç. (2008). *Öğretmenlik bölümünde okuyan öğrencilerde yaşam kalitesi ve fiziksel aktivite düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Wong, P. C., Chia, M., Tsou, I. Y., Wansaicheong, G. K., Tan, B., Wang, J. C. K., Tan, J., Kim, C.G., Boh, G., & Lim, D. (2008). Effects of a 12-week exercise training programme on aerobic fitness, body composition, blood lipids and c-reactive protein in adolescents with obesity. *Annals Academy of Medicine*, 37(4), 286-293.

SERBEST ZAMANLARINDA SPOR YAPAN VE YAPMAYAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN YAŞAM DOYUMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

COMPARISON OF THE LIFE SATISFACTION OF UNIVERSITY STUDENTS THAT DO SPORTS AND DO NOT DO SPORTS IN LEISURE TIME

Meriç ERASLAN¹

*e-mail: mericeraslan@hotmail.com

ÖZET

Yapılan bu araştırmada serbest zamanlarında spor yapan ve yapmayan üniversite öğrencilerinin yaşam doyumlarının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırmaya düzenli olarak spor yapma alışkanlığı bulunan 100 öğrenci ile 100 sedanter öğrenci dâhil edilmiştir. Öğrencilerin yaşam doyum düzeylerini belirlemek için Yaşam Doyumu Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel analiz sürecinde SPSS 22.0 programında independent t test analizinden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonunda üniversite öğrencilerinin yaşam doyumlarının serbest zamanlarında spor yapma durumlarına göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$). Buna karşılık serbest zamanların dışında düzenli olarak spor yapma alışkanlığı bulunan öğrencilerin yaşam doyumlarının düzenli olarak spor yapmayan öğrencilerden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0.05$). Elde edilen bu bulgulara göre, serbest zamanlarda spor yapmaktan ziyade, düzenli olarak spor yapmanın yaşam doyumunu olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, üniversite öğrencileri, yaşam doyum

ABSTRACT

The purpose of this study is to compare the life satisfaction of university students who do sports and who have sedentary life style. 100 students who have the habit of doing sports and 100 sedentary students participated in the study. Life Satisfaction Scale was performed to find life satisfaction levels of students. In the statistical analysis of the data collected in the study, independent t test analysis in SPSS 22.0 program was utilised. At the end of the study, it was determined that life satisfaction of university students did not show a significant difference according to their status of doing sports in their leisure time ($p> 0.05$). On the other hand, it was determined that the life satisfaction of the students who have the habit of doing sports regularly other than the leisure time were significantly higher than the students who did not do sports regularly ($p <0.05$). According to these findings, it can be said that doing sports regularly affects life satisfaction rather than doing sports in leisure time.

Keywords: Sports, university students, life satisfaction

JEL CODE:L83

INTRODUCTION

In order to define life satisfaction, it is appropriate to explain the concept of "satisfaction" first. Satisfaction is the fulfillment of expectations, requirements, desires and wishes. "Life satisfaction" is the situation or result obtained by comparing the expectations of a person (what they want) and what they have (Özgen, 2012). Life satisfaction that covers the whole life is an important indicator of what kind of mental health a person is in. Various preventions, strains, conflicts and sudden negative changes happening in life can cause a decrease in life satisfaction. So as to accelerate the acquisition of knowledge and skills, improving the quality of education, communicating, coping with stress and tutoring special skills in terms of management skills, providing opportunity to do sports and regular exercise will help the person to feel better. Thus, the life satisfaction of the person will be high. The factors affecting the life satisfaction of individuals are listed as followed (Selcuk, 2013);

¹Doç. Dr. Akdeniz Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Antalya, Türkiye

- Satisfaction from daily life,
- Finding life meaningful,
- Accordance to achieve objectives,
- Positive individual identity,
- the individual's feeling good physically,
- Economic security and social relations.

Life and job satisfaction concepts come at the top of the fundamental elements for people to be happy and to achieve a meaning in their lives. Life and job satisfaction concepts come at the top of the fundamental elements for people to be happy and to achieve a meaning in their lives. Many variables such as work environment, interpersonal relationships and job satisfaction can affect life satisfaction of individuals (Yiğit et al., 2011). Life Satisfaction is the satisfaction of the individual's whole life or discontent of all aspects of the life. In the studies conducted, the happiness of the individual in the working life has increased the work efficiency and this caused a positive reflection on life satisfaction. Therefore, job satisfaction is an important concept for individuals and businesses (Turgut, 2010). Participation in sports affects human life positively in many ways. People who do sports in their leisure time are expected to benefit both physically, psychologically and socially. For this reason, many studies have been done on the importance and benefits of leisure time activities in the literature in recent years. (Hekim, 2015a; Özşaker, 2012; Hekim et al., 2017; Ekinçi et al., 2014; Hekim & Tokgöz, 2017a; Hekim & Tokgöz, 2017b; Kılıç & Şener, 2013; Hekim & Eraslan, 2015a; Hekim & Eraslan, 2015b; Hekim & Eraslan, 2015c; Ergül et al., 2015; Hekim & Yüksel, 2015). In this study, it was aimed to examine the life satisfaction of university students in their leisure time according to their status of doing sports.

MATERIAL AND METHOD

Research Group

In this study, 100 students studying at School of Physical Education and Sports of Mehmet Akif Ersoy University who are in the habit of doing regular sports and 100 sedentary students studying at different branches of the same university participated in the study.

Data Collection

Life Satisfaction Scale was performed to determine the life satisfaction of the students. The life satisfaction scale which was developed by Diener, Emmons, Larsen and Griffin (1985) was adapted into Turkish by Köker (1991) and Yetim (1991). It is a self-assessment scale consisting of 5 items of Likert type ranging from Scale 1 (Not Suitable at all) to 7 (Completely Appropriate) (Çeçen, 2008).

Statistical Analysis

In the analysis of the data collected in the study, independent t test analysis in SPSS 22.0 program was utilised.

FINDINGS

Table 1. Comparison of life satisfaction of students according to the habit of doing sports on a regular basis

Variable	Option	N	X	Sd	t	p
Status of doing sports on a regular basis	Yes	75	22,73	6,355	2,498	,001
	No	125	18,92	5,041		

As seen in Table 1, it was found that life satisfaction of the students who have the habit of doing sports regularly is significantly higher than the students who do not have the habit of making sports regularly ($p < 0.05$).

Table 2. Comparison of life satisfaction of students according to the habit of doing sports in leisure time

Variable	Option	N	X	Sd	t	p
Status of doing sports in leisure time	Yes	100	22,41	7,775	1,302	,168
	No	100	21,23	8,101		

As shown in Table 2, it was determined that life satisfaction of university students did not show a significant difference according to sporting status in free time ($p > 0.05$).

DISCUSSION AND CONCLUSION

In this study, it was determined that there was no significant difference between the life satisfaction of university students having the habit of doing sports and of the sedentary students. On the other hand, it was determined that the students who do sports regularly have higher life satisfaction. In a study conducted on teachers, it was determined that teachers' doing different activities affected life satisfaction positively (Kabasakal & Baş, 2013). In many studies, it was found that exercise helped to decrease depression and anxiety levels. Regardless of body weight, regular physical activity was found to have psychological beneficial effects. However, it was observed that young people reduce behaviors such as smoking, illegal drug use and alcohol consumption while performing regular physical activity (Özcan et al., 2002). In the light of the findings of the study and the information gathered in the literature, it can be said that having habit of doing sports regularly will have a positive effect on life satisfaction rather than participation in sports in leisure time.

It is known that participation in sports regularly has positive effects on general health, fight against diseases, (Hekim, 2015b; Hekim, 2015b; Hekim, 2015c; Hançer-Aydemir & Hekim, 2015; Hekim, 2014a) social development, psychological and spiritual structure (Salar et al., 2012; Eraslan & Hekim, 2015a; Eraslan & Hekim, 2015b; Hekim, 2014b; Eraslan & Hekim, 2015c). Studies in the literature also supports this view. It is probable that the individuals who have a good general health and psychological structure, as well as those who are successful in their social relations, have high life satisfaction. At this point, it can be said that university students can increase their life satisfaction by increasing their participation in sports in stressful their student lives.

REFERENCES

Çeçen, A. R. (2008). Üniversite öğrencilerinde yaşam doyumunu yordamada bireysel bütünlük (tutarlılık) duygusu, aile bütünlük duygusu ve benliksaygısı. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 4(1), 19-30.

- Ekinci, N. E., Kalkavan, A., Üstün, Ü. D., & Gündüz, B. (2014). Üniversite öğrencilerinin sportif ve sportif olmayan rekreatif etkinliklere katılmalarına engel olabilecek unsurların incelenmesi. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-13.
- Eraslan, M., & Hekim, M. (2015a). Özel eğitime muhtaç çocuklarda psiko-motor ve psiko-sosyal gelişimin desteklenmesinde spora katılımın önemi. VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, 28-31 Mayıs, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Eraslan, M., & Hekim, M. (2015b). Otistik çocuklarda hareket eğitiminin motor beceri öğrenimi ve sosyal gelişim üzerine etkilerinin değerlendirilmesi. VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, 28-31 Mayıs, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Eraslan, M., & Hekim, M. (2015c). Yaşlı bireylerde fiziksel aktiviteye katılımın psikolojik ve fonksiyonel özellikler üzerine etkilerinin incelenmesi. VIII. Ulusal Yaşlılık Kongresi, 16-18 Nisan 2015, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Ergül, O. K., Alp, H., & Çamlıyer, H. (2015). Üniversite gençliğinin sportif rekreasyon etkinliklerine yönelik ilgileri ve katılma düzeylerinin belirlenmesi. *Journal of Tourism Theory and Research*, 1(2), 76-85.
- Hançer-Aydemir, D., & Hekim, M. (2015). Beden eğitimi ve spor etkinlikleri ile fiziksel aktivitenin bazı metabolik hastalıkların önlenmesindeki rolü. VII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, 28-31 Mayıs, Muğla Üniversitesi, Muğla.
- Hekim, M. (2014a). Özel eğitime muhtaç çocuklarda fiziksel aktivite ve spora katılımın fiziksel, motorsal ve sosyal gelişim üzerine etkileri. VI. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, 5-8 Haziran 2014 Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Hekim, M. (2014b). Küresel bir sorun olan hareketsiz yaşam tarzının ortaya çıkardığı sağlık sorunları ve hareketsiz yaşam tarzından kaynaklanan sağlık sorunlarının önlenmesinde fiziksel aktivitenin önemi. II. Uluslararası Davraz Kongresi, 29-31 Mayıs 2014 Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- Hekim, M. (2015a). Türkiye’de yetişkin bireylerin rekreatif tercihlerinin değerlendirilmesi: bir literatür taraması. III. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi, 5-7 Kasım 2015 Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Hekim, M. (2015b). Çocukluk çağı obezitesinin önlenmesinde fiziksel aktivite ve sporun önemi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(37), 1102-1106.
- Hekim, M. (2015c). Tip II Diyabet, hipertansiyon ve obezitenin önlenmesinde fiziksel aktivitenin önemi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(38), 1081-1086.
- Hekim, M. (2015d). Kanser hastası çocuklarda tedavi ve rehabilitasyon sürecinde sporun yararları. *Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 36-47.
- Hekim, M., & Eraslan, M. (2015a). meslek yüksekokulu öğrencilerinin rekreatif tercihlerinin incelenmesi (ağlasun meslek yüksekokulu örneği). III. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi, 5-7 Kasım 2015 Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Hekim, M., & Eraslan, M. (2015b). Ortaöğretim öğrencilerinin rekreatif tercihlerinin göre incelenmesi (Burdur Uso Anadolu Lisesi Örneği). III. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi, 5-7 Kasım 2015 Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Hekim, M., & Eraslan, M. (2015c). Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin rekreatif tercihlerinin incelenmesi (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Örneği). III. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi, 5-7 Kasım 2015 Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Hekim, M., & Tokgöz, M. (2017a). Ortaokul ve ortaöğretim öğrencilerinin serbest zaman tercihlerinin karşılaştırılması (İsparta ili örneği). Dünya Spor Bilimleri Araştırmaları Kongresi, 23-26 Kasım 2017, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.

- Hekim, M., & Tokgöz, M. (2017b). *Ortaöğretim öğrencilerinin serbest zaman tercihlerinin cinsiyet değişkenine göre incelenmesi (Isparta İli Örneği)*. Dünya Spor Bilimleri Araştırmaları Kongresi, 23-26 Kasım 2017, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Manisa.
- Hekim, M., Tokgöz, M., & Yüksel, Y. (2017). Üniversite öğrencilerinin serbest zaman tercihlerinin fakülte türü değişkenine göre incelenmesi. *Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(3), 1-12.
- Hekim, M., & Yüksel, Y. (2015). *Kırsal kesimde yaşayan ortaokul öğrencilerinin rekreatif tercihlerinin göre incelenmesi (Ağlasun İlçesi Örneği)*. III. Rekreasyon Araştırmaları Kongresi, 5-7 Kasım 2015 Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Kabasakal, Z., & Baş, AU. (2013). Öğretmen adaylarında yaşam doyumunun yordayıcısı olarak problem çözme becerileri. *Eğitim ve öğretim araştırmaları dergisi*, 2(1), 27-35.
- Kılıç, M., & Şener, G. (2013). Üniversite öğrencilerinin rekreasyon etkinliklerine katılımlarındaki sosyolojik etkenler ve yapısal kısıtlamalar. *Journal of Higher Education & Science/Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 3(3), 220-227.
- Özcan, S., Saatçi, E., Bozdemir, N., Akpınar, E., & Ergün, G.Ö. (2002). Egzersiz, sağlık, hastalık, toplum ve hekim. *Arşiv*. 11, 388-415.
- Özgen, F. (2012). *Ç.O.M.Ü beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin yaşam doyumu düzeylerinin incelenmesi*. Lisans Bitirme Tezi. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu. Çanakkale.
- Özşaker, M. (2012). Gençlerin serbest zaman aktivitelerine katılmama nedenleri üzerine bir inceleme. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(1), 126-131.
- Salar, B., Hekim, M., & Tokgöz, M. (2012). 15-18 yaş grubu takım ve ferdi spor yapan bireylerin duygusal durumlarının karşılaştırılması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(6), 123-135.
- Selçuk, H. (2013). Psikolojik olarak yaşam doyumunun ölçülmesi. http://www.aktuelpsikoloji.com/haber.php?haber_id=8312 adresinden 08.12.2018 tarihinde erişilmiştir.
- Turgut, E.M., (2010). *İş doyumu ve yaşam doyumu ilişkisi ve istanbul daki devlet üniversite hastanelerinde çalışan ameliyathane hemşirelerine yönelik bir araştırma*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Yiğit, R., Dilmaç, B., & Deniz, M.E. (2011). İş ve yaşam doyumu: Konya emniyet müdürlüğü alan araştırması. *Polis Bilimleri Dergisi*, 13(3), 1-18.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SPORA KATILIM VE GENEL SAĞLIKLARINA DİKKAT ETME DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ¹

INVESTIGATION AS SOME VARIABLE OF UNIVERSITY STUDENTS' PARTICIPATION LEVEL TO SPORT AND ATTENTION LEVEL TO GENERAL HEALTH

Mesut HEKİM², Bahar TURAN³

*e-mail: mhekim@mehmetakif.edu.tr

ÖZET

Spor yapmak sağlıklı olmanın en önemli koşullarından birisidir. Bu araştırmada üniversite öğrencilerinin hem spor yapma hem de genel sağlıklarına dikkat etme düzeyleri incelenmiştir. Araştırmaya Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ile Süleyman Demirel Üniversitesinin farklı bölümlerinde öğrenim gören 177 üniversite öğrencisi katılmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından geliştirilen ve 19 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Kullanılan anket basit tarama modeline göre geliştirilmiş ve daha önce herhangi bir araştırmada kullanılmamıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 15.0 for Windows programında frekans ve ki-kare analizleri kullanılmıştır. Katılımcıların büyük bir bölümünün düzenli olarak kahvaltısı, öğle ve akşam yemeği yedikleri tespit edilmiştir. Katılımcıların büyük bir bölümünün çips, kola ve çikolata gibi ürünleri ara sıra tükettikleri bulunmuştur. Katılımcıların büyük bir bölümünün özel beslenme programı uygulamadıkları ve uyku düzenlerine ara sıra dikkat etmedikleri belirlenmiştir. Bunun yanında katılımcıların çoğunluğunun alkol ve sigara tüketme alışkanlıklarının bulunmadığı belirlenmiştir. Katılımcıların fiziksel ve ruhsal sağlıklarını olumsuz yönde etkileyecek davranışlardan uzak durdukları bulunmuştur. Ayrıca katılımcıların spor yapma alışkanlıklarının yaş gruplarına göre anlamlı farklılık göstermediği ($p>0.05$), buna karşılık bayan öğrencilerin erkek öğrencilere göre sigara tüketme sıklıklarının düşük, spor yapma oranlarının ise daha yüksek olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin bazı sağlıksız davranışları bulunsun da, genel olarak sağlıklarına dikkat ettikleri tespit edilmiştir. Ancak araştırmaya katılan öğrenci sayısı düşük olduğu için daha fazla öğrencinin katıldığı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencileri, spor, sağlık

ABSTRACT

Doing sport is one of the most important conditions of being healthy. In this research, university students' doing sport level and attention level to their health was investigated. 177 university students taking education Mehmet Akif Ersoy University with Suleyman Demirel University participated to research. Questionnaire form comprised of 19 questions developed by researchers were used in collection of data. Frequency and Chi-Square analyses in SPSS 15.0 for Windows package program were used in analysis of data obtained. It was established that majority part of participants have breakfast, lunch and dinner regularly. It was found that majority part of participants consume products such as chips, cola and chocolate sometimes. It was established that majority part of participants apply any specific nutrition program and don't attend their sleep pattern sometimes. In addition, it was established that participants keep away behaviors to be effect their physical and mental health negatively. Also, it was established that doing sport habit of participants isn't differentiated as age groups ($p>0,05$), notwithstanding, smoking habit of female students is lower than male students, doing sport habit is higher than male students ($p<0,05$). It was established even if there is some unhealthy behavior of students participating to research, they attend their health. But, researches that more students participate is required because students number participating this research is low.

Keywords: University students, sport, health

JEL CODE:L83

¹Bu çalışma I. Uluslararası Spor Bilimleri Turizm ve Rekreasyon Öğrenci Kongresinde poster sunum olarak yayınlanmıştır.

²Öğr. Gör. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Rektörlük Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Burdur, Türkiye

³Serbest Araştırmacı, Mardin, Türkiye

INTRODUCTION

Sports is a phenomenon that involves movement and widening the social environment of individuals. Individuals have the opportunity to observe some social skills about how they behave in social environments through sports. Sports which includes action also supports motor skills (Yıldız & Çetin, 2018). In terms of conceptual aspects, the concept of sport can be defined as a phenomenon that is performed individually or as a team, enhances the physical, psychological, physiological and motor performance parameters, ensures that the individual is happy at the stage of performance and improves the health level. On the reason that sports phenomenon is closely related to physical, psychological and physiological health, it has been reported in the literature (Eraslan, 2016; Eraslan & Aydoğan, 2016; Eraslan, 2015; Eraslan, 2014; Eraslan et al., 2013; Caliskan & Eraslan, 2014; Eraslan & Çalışkan, 2014) that the effects of sports on both general health and psychological structure are discussed.

With the importance of protecting the health and the awareness of its value are on the agenda, especially nurses are considered to give education on health and have the chance to motivate individuals positive health studies (Kocaakman et al., 2010). Being healthy is the basic right of every human being and ensuring and sustaining this is the responsibility of the health personnel as well as the person's himself. So as to have health-improving behaviors, one needs to control himself, feel desire to achieve these behaviors. Because positive health behavior are supposed to be achieved and maintained to improve health. Therefore, it is important to investigate the health behaviors of university students and to support them in the topics they lack in terms of public health (İlhan ve et al., 2010).

Healthy lifestyle behavior consists of spiritual development, health responsibility, physical activity, nutrition, interpersonal relations and stress management (Cürçani et al., 2010). In recent years, it has been observed that there are many studies on the university students about healthy lifestyle behaviors, drawing their attention to health and attitudes towards sports (Akgün-Kostak et al., 2014; Göksel et al., 2017; İlhan et al., 2010; Kocaakman et al. , 2010; Özyazıcıoğlu et al., 2011). In this study, it was aimed to examine the level of attention of university students to participation in sports and their general health according to some variables.

MATERIAL AND METHOD

The screening model, which is commonly used in descriptive studies, was utilised in this study. A total of 177 university students studying at different departments of Mehmet Akif Ersoy University and Süleyman Demirel University in the 2014-2015 academic year participated in the study. The questionnaire developed by the researchers was used in the process of data collection. In the statistical analysis of data gathered in the study, frequency and chi-square analysis were used in PSS 15.0 for Windows program. The significance level was accepted as 0.05.

Table 1. Distribution of participants according to age and gender

Variable	Option	f	%
Gender	Female	136	77,3
	Male	40	22,7
	Total	176	100
Age	18-21 age	148	83,6
	22-24 age	24	13,6
	25 age and over	5	2,8
	Total	177	100

As shown in Table 1, 77.3% of the students included in the study were female, and 83.6% of the students were in the age group of 18-21.

Table 2. Frequency of having breakfast, lunch and dinner regularly of participants

Type of Meal	Option	f	%
Breakfast	Yes	124	70,5
	No	52	29,5
	Total	176	100
Lunch	Yes	89	50,3
	No	88	49,7
	Total	177	100
Dinner	Yes	151	85,3
	No	26	14,7
	Total	177	100

As seen in Table 2, it was found that the majority of the students participating in the study had a high frequency of having breakfast and having dinner on a regular basis, whereas almost half of the students included in the study had a habit of eating lunch.

Table 3. Skipping meal frequencies of participants

Skipping meal status	f	%
I never skip meal	25	14,1
I occasionally skip meal	133	75,1
I always skip meal	19	10,7
Total	177	100

As seen in Table 3, it was found that 75.1% of the students participating in the study occasionally skipped meals.

Table 4. Frequency of food consumption of chips, coke, chocolate etc. during the day

Frequency of consumption	f	%
I always consume	37	20,9
I occasionally consume	133	75,1
I never consume	7	4
Total	177	100

As seen in Table 4, 75.1% - a large portion of students participating in the study consume chips, cola, chocolate occasionally.

Table 5. Special dieting status of participants to avoid weight gain

Special dieting status	f	%
Yes	16	9
No	161	91
Total	177	100

As seen in Table 5, it was determined that almost all of the students participating in the study did not apply a special diet program so as not to gain weight.

Table 6. Findings related to sleep habits of participants

Sleep habits	f	%
I have regular sleep habits and I care about my sleep routine	34	19,2
I occasionally skip my sleep routine	101	57,1
I have no sleep routine	42	23,7
Total	177	100

As seen in Table 6, it was determined that the majority of the students participating in the study did not occasionally pay attention to sleep patterns.

Table 7. Distribution of participants according to smoking frequency

Smoking level	f	%
I never smoke	137	78,7
I occasionally smoke	20	11,5
I always smoke	17	9,8
Total	174	100

As seen in Table 7, it was determined that most of the students included in the study did not have smoking habits.

Table 8. Frequency of alcohol consumption of participants

Frequency of alcohol consumption	f	%
I never consume	140	80,5
I occasionally consume	32	18,4
I always consume	2	1,1
Total	174	100

As seen in Table 8, it was determined that most of the students participating in the study did not have habit of alcohol consumption.

Table 9. Treatment methods used by participants when they are ill

Methods applied	f	%
I try to be treated under control of the doctor	133	76,4
I never apply to any treatment method	21	12,1
I use medicine that my friends advise	20	11,5
Total	174	100

As seen in Table 9, it was determined that most of the students participating in the study were treated under doctor's control when they were ill.

Table 10. Levels of paying attention of participants to some health issues

Various health issues	Option	f	%
I try to avoid situations that would knock me out psychologically.	I agree	96	54,5
	I partly agree	67	38,1
	I disagree	13	7,4
	Total	176	100
I care about my health	I agree	123	71,1
	I partly agree	44	25,4
	I disagree	6	3,5
I take care of my body cleansing and have a shower regularly	Total	173	100
	I agree	164	93,2
	I partly agree	9	5,1
I don't like being in a smoking environment	I disagree	3	1,7
	Total	176	100
	I agree	119	68
I pay attention to whether the foods I consume are healthy or not	I partly agree	34	19,4
	I disagree	22	12,6
	Total	175	100
	I agree	83	47,2
	I partly agree	79	44,9
	I disagree	14	8
	Total	176	100

As seen in Table 10, it was determined that majority of the students included in the study avoided from their psychological conditions, they paid attention to their personal health, they paid attention to their body cleansing, they avoided the environment and they consumed healthy foods.

Table 11. Comparison of doing sports status of the participants according to the age groups

Age Group	Doing sports status	f	Chi-square	p
18-21	Always	17	x ² : 2,533	,639
	Occasionally	99		
	Never	32		
	Total	148		
22-24	Always	5	x ² : 2,533	,639
	Occasionally	15		
	Never	4		
	Total	24		
25 and over	Always	-	x ² : 2,533	,639
	Occasionally	4		
	Never	1		
	Total	5		

As shown in Table 11, it was determined that the students included in the study did not show statistically significant difference according to their age ($p > 0.05$).

Table 12. Comparison of the sporting status of participants according to the gender

Gender	Doing Sports Status	f	Chi-square	p
Female	Always	12	x ² : 8,231	,016
	Occasionally	93		
	Never	31		
	Total	136		
Male	Always	10		
	Occasionally	25		
	Never	5		
	Total	40		

As seen in Table 12, it was found that the frequency of doing sports was significantly higher in favor of female students ($p < 0.05$).

Table 13. Comparison of smoking frequency of participants according to gender

Gender	Smoking Frequency	f	Chi-square	p
Female	Always	114	x ² : 17749	,000
	Occasionally	13		
	Never	7		
	Total	134		
Male	Always	22		
	Occasionally	7		
	Never	10		
	Total	39		

As seen in Table 13, it was determined that male students had higher frequency of smoking compared to female students ($p < 0.05$).

DISCUSSION AND CONCLUSION

Students participating in the study occasionally skip their meals, occasionally do not pay attention to the sleeping routine and consume chips, cola, chocolate etc. Having occasional consumption habits is among the main factors affecting their health negatively. On the other hand, it was found that the level of paying attention to the health of students is high in terms of protecting both general health and psychological health. On the basis of the occasional consumption habits of students is likely to be occasionally skipping meals, occasionally not to pay attention to sleep routine and consuming chips, cola, chocolate, etc products can be the lifestyle experienced by participants. It was determined that the students participating in the study did not show a significant difference according to the age groups and the doing sports habits of the female students were higher. It can be considered that the emergence of this result lied in the fact that female students have more free time for sports.

When compared with female students, it was found that male students had higher frequency of smoking. In many studies in the literature, it was found that the prevalence of smoking is high in favor of men (Goniewicz & Zielinska-Danch, 2012; Akkus et al., 2017; Guler et al., 2009). In this context, it can be said that the findings of the study were in parallel with the literature.

As a result, it was determined that university students had higher levels of paying attention to health, female students had higher frequency of participation in sports than male students and male students had higher prevalence of smoking than female students. In the literature, new studies on this subject are required among university students.

REFERENCES

- Akgün-Kostak, M., Kurt, S., Süt, N., Akarsu, Ö., & Ergül, G. D. (2014). Hemşirelik ve sınıf öğretmenliği öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışları. *taf Prev Med Bull*, 13 (3): 189-196.
- Akkuş, D., Karaca, A., Şener, D. K., & Ankaralı, H. (2017). Lise öğrencileri arasında sigara, alkol kullanım sıklığı ve etkileyen faktörler. *Anatolian Clinic the Journal of Medical Sciences*, 22(1), 36-45.
- Cürcani, M., Tan, M., & Özdelikara, A. (2010). Hemşirelerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 9(5), 487-492.
- Goniewicz, M. L., & Zielinska-Danch, W. (2012). Electronic cigarette use among teenagers and young adults in Poland. *Pediatrics, peds*, 130(4), 879-885.
- Göksel, A., Caz, Ç., Yazıcı, Ö., & İkizler, H. (2017). Farklı bölümlerdeki öğrencilerin spora yönelik tutumlarının karşılaştırılması. *marmara üniversitesi örneği. Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 123-134.
- Güler, N., Güler, G., Ulusoy, H., & Bekar, M. (2009). Lise öğrencileri arasında sigara, alkol kullanımı ve intihar düşüncesi sıklığı. *Cumhuriyet Medical Journal*, 31(4), 340-345.
- İlhan, N., Batmaz, M., & Akhan, L. U. (2010). Üniversite öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışları. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*, 3(3), 34-44.
- Kocaakman, M., Aksoy, G., & Eker, H. H. (2010). İstanbul ilindeki hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışları. *SD Ü. Tıp Fakültesi Dergisi*, 17(2), 19-24.
- Özyazıcıoğlu, N., Kılıç, M., Erdem, N., Yavuz, C., & Afacan, S. (2011). Hemşirelik öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının belirlenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(2), 277-332.
- Yıldız, E., & Çetin, Z. (2018). Sporun psiko-motor gelişim ve sosyal gelişime etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 5(2), 54-66.